

De sociale kracht van de dorpen

Wmo-beleidsplan 2012-2015
Gemeente Haaren

Inhoudsopgave

Voorwoord	4.
1. Inleiding	5.
2. Wmo nu en in de toekomst	7.
3. Beleidskaders 2012-2015	10.
4. Wmo prestatievelden	12.
4.1. Prestatieveld 1. Leefbaarheid	12.
4.2. Prestatieveld 2. Jeugd	14.
4.3. Prestatieveld 3. Informatie, advies en ondersteuning Prestatieveld 6. Voorzieningen	16.
4.4. Prestatieveld 4. Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers	20.
4.5. Prestatieveld 5. Participatie	22.
4.6. Prestatieveld 7.8.9. Ondersteuning bijzondere groepen	25.
4.7. Prestatieveld 10. Bevorderen volksgezondheid	28.
5. Randvoorwaarden	32.
6. Overzicht geraamde Wmo uitgaven	34.
7. Overzicht actiepunten 2012-2015	35.

Voorwoord

De sociale kracht van de dorpen.

Dat is de titel voor ons Wmo-beleidsplan 2012-2015. Het klinkt mooi en krachtig en is zeker het nastreven waard. Dat zal in deze tijd van veranderingen, bezuinigingen en onzekerheden niet eenvoudig zijn. Toch willen we daar de komende jaren op inzetten!

En dat doen we niet zo maar. Want er gaat veel veranderen. Zo vallen allerlei zaken weg die de overheid eerst verzorgde en die nu weer bij onze inwoners komen te liggen. Weer want de laatste jaren heeft de overheid in toenemende mate de regie en verantwoordelijkheid van mensen overgenomen en stond ze klaar om met vele vormen aan hulp en ondersteuning bij te springen. Die overheid en dus ook de gemeente Haaren gaat nu de inwoners weer aanspreken op hun vermogen om zelf problemen mee op te lossen.

Veel mensen begrijpen dat we vaker wat voor elkaar moeten doen en heel veel mensen doen dat ook al. Zelf of samen met de mensen dicht om hun heen, familie, vrienden of bekenden. En dat zijn niet alleen de steeds groter wordende groep senioren, maar ook jonge mensen. Zij zetten de schouders onder klussen bij sportvereniging of buurt, helpen ouders, begeleiden kinderen bij de club of huiswerk, ondersteunen burens met een beperking, doen voor ouderen boodschappen of rijden met hen op en neer naar het ziekenhuis. Ook zie je initiatieven in de buurt waardoor mensen langer in de eigen omgeving kunnen blijven wonen. Zoals bij Bram, een jongen met gedragsproblemen die thuis kan blijven wonen omdat er in zijn omgeving een sociaal netwerk is dat gezamenlijk de jongen en zijn ouders ondersteunt. Bram wordt na school twee uurtjes opgevangen door een buurvrouw, gaat meedoen met de scouting, de ouders krijgen professionele ondersteuning vanuit het CJG en in het weekend kan de jongen helpen op de dierenboerderij.

Voorbeelden van sociale kracht. Deze kracht hebben we straks hard nodig zeker als in de toekomst iedereen langer in de eigen omgeving wil blijven wonen. Vrijwillige inzet in combinatie met, wanneer nodig, de ondersteuning vanuit professionele organisaties. Dit is een andere manier van werken en een andere kijk op zorg en ondersteuning. Het biedt maatwerkoplossingen voor inwoners en kan de inzet van zware vormen van hulp en ondersteuning voorkomen. Dit vraagt een omschakeling van iedereen maar ik heb het volste vertrouwen dat we (inwoners, professionals en gemeente) dat samen vorm kunnen geven.

Hartelijk dank aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan dit Beleidsplan Wmo 2012-2015 en nog veel meer dank aan iedereen die mee gaat helpen dit beleid (verder) uit te voeren. Steeds met het oog op het doel van de Wmo, namelijk zorgen dat de inwoners in onze dorpen mee kunnen (blijven) doen.

Johan van den Brand,
wethouder Wmo gemeente Haaren.

De sociale kracht van de vier dorpen.

1. Inleiding

Voor u ligt het Beleidsplan Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2012-2015 van de gemeente Haaren. In dit overkoepelend beleidsplan vindt u de kaders voor het gemeentelijk beleid op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning. Centraal uitgangspunt is het streven naar een samenleving waarin iedereen kan meedoen en waarbij de eigen kracht van de burger centraal staat.

Het Beleidsplan 2012-2015 omvat een continuering van het, in het vorige Wmo-beleidsplan ("Samen Sterker"), ingezette beleid. Voor een aantal beleidsonderdelen zijn recent afzonderlijke beleidsplannen uitgewerkt. We noemen o.a. mantelzorgondersteuning, vrijwilligersondersteuning, jeugd, senioren en de woonvisie. De komende beleidsperiode richten wij ons op de uitvoering van deze plannen. "Handen uit de mouwen" is daarbij het devies. Uit de evaluatie van het beleidsplan 2008- 2011 en de Benchmark Wmo 2011* kwamen een aantal verbeterpunten naar voren. Deze punten zijn in dit nieuwe beleidsplan opgenomen.

Daarnaast vragen allerlei ontwikkelingen om bijstelling van het Wmo-beleid en formulering van nieuwe uitgangspunten. Eén van deze ontwikkelingen betreft de Kanteling binnen de Wmo. Niet meer het aanbod van voorzieningen staat centraal in het oplossen van problemen, maar de vraag. Daarbij wordt in eerste instantie nagegaan wat de vrager zelf (of met behulp van zijn familie en vrienden) kan en wat hij/zij via de directe omgeving aan ondersteuning kan organiseren. Meer dan voorheen worden op deze wijze de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de burgers benut. De rol van de sociale verbanden in de buurt of het dorp en de inzet van vrijwilligers worden daarbij veel belangrijker. Ook de maatschappelijke organisaties en instellingen zullen hierop meer gaan inzetten en samen met gemeente en de vrijwilligers in de dorpen nieuwe werk - en samenwerkingsvormen ontwikkelen. De gemeente heeft in dit proces de regierol en gaat hiermee aan de slag.

Andere ontwikkelingen zijn de decentralisatie van de Jeugdzorg, de invoering van de Wet werk naar vermogen (Wwnv) en de decentralisatie van de functie begeleiding vanuit de AWBZ naar de gemeente. Uitgangspunt bij deze transitie is de "kantelingsgedachte" en het streven inwoners, waar mogelijk, dichtbij huis een (hulp)aanbod te bieden. Hierbij kunnen meer en beter dan voorheen, bestaande algemene en collectieve voorzieningen (b.v. Centrum voor Jeugd en Gezin, ouderenwerk, vrijwilligerswerk) ingezet worden. Wij gaan er vanuit dat het versterken en benutten van de sociale infrastructuur in de dorpen kan resulteren in het minder vaak en lang inschakelen van de 2^e lijnszorg in de toekomst. Dat is winst voor iedereen!

Leeswijzer.

Binnen het Wmo-beleid werken we aan de realisatie van tien prestatievelden. De prestatievelden waar recentelijk beleidsplannen voor zijn ontwikkeld worden in dit nieuwe Wmo-beleidsplan summier beschreven. Hiermee voorkomen wij allerlei herhalingen. Wel verwijzen we naar de betreffende beleidsplannen. In het voorliggend beleidsplan presenteren wij een integrale visie waarin het gehele complexe terrein van de Wmo en de onderlinge samenhang tussen en in prestatievelden is beschreven. Tevens zijn de doelstellingen en actiepunten geformuleerd. In hoofdstuk 2. zijn de trends en ontwikkelingen geschetst die van invloed zijn op het beleid en uitvoering in 2012-2015. In hoofdstuk 3. vindt u de beleidskaders voor 2012-2015. De uitwerking van de tien prestatievelden staat in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5. beschrijft randvoorwaarden zoals participatie, communicatie en monitoring. Het beleidsplan wordt afgesloten met de financiële kaders in hoofdstuk 6.

*) Zie bijlage Evaluatie Wmo-beleidsplan 2008-2011 en benchmark Wmo 2011.

2. Wmo nu en in de toekomst

2.1. Waar staan we nu?

Als we terug kijken naar de beleidsperiode 2008-2011 dan concluderen we dat er in de afgelopen jaren veel is gebeurd. (bron: Evaluatierapport Wmo-beleid 2008-2011).

Een groot aantal doelstellingen uit het beleidsplan “Samen sterker” is gerealiseerd en de meeste actiepunten zijn uitgewerkt of uitgevoerd. Zo zijn er verschillende beleidskaders ontwikkeld en in beleidsplannen vertaald (jeugd, vrijwilligersondersteuning, mantelzorgondersteuning, senioren, verkeers en vervoersplan, participatiebeleid, enz). Ook zijn onderzoeken uitgevoerd en rapportages geschreven. Naast deze vele plannen zijn ook concrete zaken opgepakt en gerealiseerd zoals de digitale vrijwilligersvacaturebank, de mantelzorgdag, buurtbemiddeling, enz.

Er zijn uiteenlopende samenwerkingsverbanden ontstaan met partners en vertegenwoordigers uit de Wmo - doelgroepen. Op het terrein van leefbaarheid, jeugd en senioren zijn professionals aan de slag gegaan die gezamenlijk een stevige basis leggen onder ons sociaal beleid. Het begrip Wmo is bij veel inwoners in de gemeente Haaren bekend. De dienstverlening vanuit Loket Wegwijs is verder ontwikkeld en meer klantgericht. Tevens blijkt uit de tevredenheidsonderzoeken van het SGBO dat cliënten van Wmo-voorzieningen tevreden zijn over de dienstverlening en de Wmo-voorzieningen die beschikbaar zijn gesteld. Ook de participatie van inwoners bij het opstellen en uitvoeren van beleid is gegroeid en beter geworden. (bron: Benchmark Wmo 2011)

Daarnaast zijn er ook zaken die nog niet zo goed verlopen of wat zijn achtergebleven. Bijvoorbeeld de bereikbaarheid van de dorpen met het openbaar vervoer of het nog ontbreken van een goede ondersteuningsstructuur voor vrijwilligers en mantelzorgers. Deze punten krijgen in de komende Wmo-beleidsperiode zeker aandacht.

2.2. Doorkijk toekomstige ontwikkelingen.

Behalve deze aandachtspunten zijn er ook nieuwe ontwikkelingen en wijzigingen in de regelgeving die relatie hebben met de Wmo en waar we bij de uitvoering van dit Wmo - beleidsplan rekening mee moeten houden. We noemen:

2.2.1. Wijzigingen

a. Compensatiebeginsel en de Kanteling.

De Wmo is een brede participatiewet met als uitgangspunt “iedereen moet kunnen meedoen”. De Wmo is met name bedoeld voor mensen die daar om welke reden dan ook belemmeringen in ervaren. Om “het meedoen” te realiseren is in de Wmo de compensatieplicht opgenomen. De compensatieplicht regelt de verantwoordelijkheid van de gemeente om mensen met een lichamelijke beperking, psychische beperking, verstandelijke beperking, chronisch zieken en ouderen te ondersteunen in hun zelfredzaamheid en participatie. Het verplicht gemeenten om inwoners met een beperking in staat te stellen om de dagelijkse levensverrichtingen uit te voeren, het persoonlijke leven te structureren en daarover de regie te voeren. Het gaat daarbij niet zo zeer om het verstrekken van allerlei voorzieningen maar om het compenseren van beperkingen. Het aanbod van voorzieningen staat daarbij niet langer centraal maar de vraag van de burger. Het komt erop neer dat de gemeente samen met de vrager de (hulp)vraag en behoefte, maar ook de eigen mogelijk heden en de mogelijkheden van het sociaal netwerk bekijkt en zoekt naar oplossingen. Dit vraagt een omslag in het denken en doen van de gemeente en burgers. Deze kantelinggedachte geldt voor alle onderdelen van de Wmo. Bij de beschrijving van de prestatievelen 3 en 5 (blz.11 en 17) leest u meer over het compensatiebeginsel en de Kanteling.

b. Transitie begeleiding AWBZ

Het Rijk decentraliseert zorgelementen vanuit de AWBZ naar de Wmo en dus onder verantwoordelijkheid van gemeente. Het gaat daarbij om:

- Individuele en groepsbegeleiding
- Dagbesteding met het bijhorende vervoer.

- Het kortdurend verblijf (b.v. logeerhuizen)
- De cliëntondersteuning
- Het scheiden van de financiering wonen en zorg

Zoals het er nu uitziet is de gemeente vanaf 2014 verantwoordelijk voor de eerste onderdelen; begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf inclusief vervoer van somatische, psychogeriatrische, psychiatrische zieken/cliënten, verstandelijke gehandicapten, lichamelijk gehandicapten en zintuiglijk gehandicapten. Het scheiden van wonen en zorg voor de lichte intramurale zorg (zorgzwaartepakket 1-2 (ZZP) gaat al vanaf 2013 in.

De transitie begeleiding AWBZ is een flinke klus. In samenwerking met de regiogemeenten in de Meierij is een plan van aanpak en uitvoeringsnota ontwikkeld om deze transitie te kunnen uitvoeren.

Echter na de val van het Kabinet Rutte is de voortgang van de transitie begeleiding AWBZ, in de huidige vorm, onzeker geworden. Nu de 2^e Kamerverkiezingen zijn geweest (12 -09-2012) zal binnenkort duidelijk worden op welke wijze het nieuwe Kabinet deze transitie wil voortzetten. Op dit moment wordt er in de regio wel doorgewerkt, weliswaar in een rustiger tempo. Zo is er overleg opgestart met de zorgaanbieders en worden in themagroepen allerlei vraagstukken gezamenlijk uitgewerkt.

c. Transitie Jeugdzorg

Deze transitie houdt in de overheveling van de jeugdzorgtaken van provincie naar de gemeente op basis van een nieuwe wettelijk kader en één financieringssysteem. Het gaat hierbij om een fasegewijze omschakeling van:

- de ambulante hulp
- de residentiele hulp
- overige onderdelen jeugdzorg, zoals kindertelefoon, advies, casemanagement, meldpunt kindermishandeling
- jeugd GGZ
- zorg voor licht verstandelijk gehandicapten
- jeugdbescherming
- jeugdreclassering

Deze omschakeling bestrijkt de periode 2014 tot en met 2016. Een eerste onderdeel van de Jeugdzorg, n.l. de enkelvoudige ambulante jeugdzorg, wordt vanaf 1 januari 2013 al door gemeenten overgenomen.

De centra voor jeugd en gezin (CJG's) in de gemeenten gaan als frontoffice voor alle jeugdzorg binnen de gemeenten fungeren. Medewerkers van Bureau Jeugdzorg zullen op termijn binnen de lokale CJG's een plek krijgen.

d. Wet Werk naar Vermogen/arbeidsmarktbeleid

Dit is een bundeling van regelingen aan de onderkant van de arbeidsmarkt (WIJ, Wajong, WSW en WWB) in één regeling. Ook de positie van de WSD's is hierbij aan de orde.

De nieuwe wet beoogt een andere, meer moderne benadering van mensen met een arbeidsbeperking. Het biedt gemeente de mogelijkheid mensen die nu nog niet werken maar dat wel kunnen te stimuleren om te gaan werken. Niet door hun zwakte te bevestigen maar door hen op hun mogelijkheden en verantwoordelijkheden aan te spreken. Samenwerking en afstemming tussen gemeenten en werkgevers is van essentieel belang om mensen met een arbeidsbeperking aan een reguliere baan te helpen. Na de val van het kabinet Rutte is de besluitvorming over deze wet controversieel verklaard en is met de komst van een nieuw kabinet wordt duidelijk of en op welke wijze deze wet een vervolg zal krijgen.

f. Passend Onderwijs

De bedoeling is dat er voor elk kind een passende onderwijsplek is. Liefst op een gewone school, in de eigen leefomgeving waar het kind extra begeleiding kan krijgen. En als dat niet lukt een onderwijsplek binnen het speciaal onderwijs. Op dit moment komt het nog voor dat sommige kinderen met een handicap of gedragsproblemen thuis zitten omdat er geen

passende onderwijsplek te vinden is. Het kabinet wil het stelsel voor passend onderwijs wijzigen. In het nieuwe stelsel krijgen scholen de plicht een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het onderwijsveld heeft hierin de regierol. Ook deze regeling krijgt pas na de verkiezingen een concreet vervolg.

2.2.2. Maatschappelijke ontwikkelingen op regionaal en lokaal niveau

a. Veranderende bevolkingssamenstelling

De gemeente Haaren krijgt evenals omliggende gemeenten te maken met een veranderende bevolkingssamenstelling. Het totaal aantal senioren (vanaf 65+) stijgt flink evenals het aantal oudere senioren (Prognose Provincie Noord Brabant inwoners 75 jaar en ouder: in 2010: 947 en in 2030: 2002.) Er is dan ook sprake van een dubbele vergrijzing. Aangezien met het stijgen van de leeftijd de kans op beperkingen toe neemt, zal ook het beroep op ondersteuning en zorg sterk toenemen. Naar verwachting zal het aantal éénpersoonshuishoudens tot 2025 eveneens toenemen. Ook deze ontwikkeling heeft gevolgen voor de vraag naar ondersteuning, hulp en zorg.

De jongere senioren zijn vaak nog fit en bereid vrijwilligerswerk te doen en zich in te zetten voor de omgeving. De kennis en kunde van deze senioren is zeer waardevol en zal, nu en in de toekomst, dringend nodig zijn. De inzet van deze “zilveren kracht” willen wij zeker stimuleren en benutten.

b. Dementie

De programmaraad Zorgvernieuwing Psychogeriatric schetst in het rapport ‘Gemeentelijk dementiebeleid Noord-Oost Brabant anno 2010 in beeld’ een te verwachten groei van het aantal mensen met dementie. In Haaren zal het aantal inwoners met dementie van 206 in 2012 stijgen naar 252 in 2015 en 538 in 2030. Van de groep dementerende mensen woont nu 70 % gewoon thuis. In de toekomst zullen deze mensen steeds langer zelfstandig blijven wonen. De zorg komt dan steeds meer neer op de schouders van mantelzorgers, veelal partners en kinderen. De schatting is dat in er 2015 voor deze groep 755 mantelzorgers actief zijn en in 2030 1.614 mantelzorgers. Bij de beschrijving van prestatieveld 4 en 10 besteden we hier meer aandacht aan.

2.2.3. Andere ontwikkelingen

a. Welzijn Nieuwe Stijl

Het kantelen van het denken in termen van eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid sluit aan bij de huidige ontwikkelingen in het welzijnswerk. In de visie van Welzijn Nieuwe Stijl staat het stimuleren van de eigen kracht van de burger centraal. Naar de mensen toe gaan en vroegtijdig problemen signaleren en grip krijgen op de situatie. Maar ook het gezamenlijk met andere organisaties zoeken en ontwikkelen van nieuwe oplossingsarrangementen en nieuwe vormen van hulp en ondersteuning.

Deze manier van werken vraagt ook een duidelijke sturing vanuit de gemeente. Wij zullen in onze opdracht aan gesubsidieerde instellingen beter aangeven welke maatschappelijke vraagstukken moeten worden aangepakt en wat er moet worden bereikt. Dit wordt vastgelegd in heldere prestatieafspraken en jaarlijks getoetst.

b. Bezuinigingen /ombuigingen

De financiële en economische crisis zal ook voor onze gemeente gevolgen hebben. Eind 2012 zal de raad keuzen worden voorgelegd om te bezuinigen. Binnen de Wmo is de opgave om bestaande middelen zo in te zetten dat de Wmo op langere termijn betaalbaar blijft en de gemeente haar compensatieplicht adequaat invulling geeft.

c. Digitaal tijdperk

Het toenemende gebruik van social media en de verdere digitalisering in onze samenleving zijn belangrijke ontwikkelingen die bij de uitvoering van het Wmo-beleid een rol spelen. We zullen onze informatievoorziening daarop moeten aanpassen. Ook de inzet van domotica kan de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van mensen met een beperking vergroten.

3. Beleidskaders 2012-2015

Onze visie op maatschappelijke ondersteuning is niet gewijzigd. Ook in dit Wmo-beleidsplan streven we naar een samenleving waar iedereen op een volwaardige wijze mee kan doen. De hoofddoelstellingen van het lokaal Wmo-beleidsplan blijven dezelfde:

1. Inwoners zijn (eventueel met ondersteuning) in staat zo lang mogelijk en zo zelfstandig mogelijk te (blijven) functioneren;
2. Inwoners kunnen prettig samenleven in sterke dorpen met voldoende toegankelijke infrastructuur, gebouwen, diensten en voorzieningen;
3. Inwoners zetten zich actief in voor anderen en/of de leefomgeving.

Wel wordt in dit beleidsplan meer nadruk gelegd op de talenten, de eigen verantwoordelijkheid en kracht van de inwoners en de inzet van de directe omgeving. Deze andere aanpak is nodig om de toekomstige ontwikkelingen en de toenemende ondersteuningsvragen de komende jaren het hoofd te kunnen bieden. De veranderende financiële context en de nieuwe taken plaatsen de gemeente voor de grote uitdaging om het sociale gezicht, tegen lagere kosten, te behouden. Om dat te bereiken hanteren wij de volgende uitgangspunten:

a. Voorkomen is beter dan genezen

Preventie staat in onze gemeente centraal. Voorkomen is beter dan genezen. Waar mogelijk moet voorkomen worden dat mensen zwaardere, duurdere en langdurige vormen van ondersteuning (zoals jeugdzorg, individuele Wmo voorzieningen, bemoeizorg, maatschappelijke en vrouwen opvang en verslavingszorg) nodig hebben.

Hulp en ondersteuning dient zo vroeg en laagdrempelig mogelijk beschikbaar zijn. Zorg én welzijnsvoorzieningen in de dorpen, maar ook vroegsignalering, preventie en ketenaanpak, voorkomen vroegtijdige uitval en bevorderen het (kunnen) deelnemen aan de samenleving. Een meer dorpsgerichte aanpak (waarbij het aanbod zorg en ondersteuning dichtbij mensen aanwezig is) en de inzet van wijk/dorpsteams bieden hiervoor een goede basis.

b. Zelforganiserend vermogen

Wij gaan uit van het zelforganiserend vermogen van onze inwoners. Zelforganisatie is de eigen kracht en mogelijkheden die mensen inzetten om samen met hun informele netwerken invulling te geven aan het leven. Ook in kwetsbare en afhankelijke situaties is het uitgangspunt dat inwoners primair verantwoordelijk blijven en zoveel mogelijk zelf de regie houden.

c. Ondersteuning waar nodig

Wanneer het niet (meer) lukt om op eigen kracht te functioneren is ondersteuning gewenst en nodig. De gemeente heeft dan een compensatieplicht. Hoe de gemeente dat doet kan per vraag verschillen. Als het sociaal netwerk geen passende oplossing meer kan bieden wordt samen met burger gezocht naar maatwerk. Allereerst wordt gekeken naar inzetbaarheid van algemene en collectieve voorzieningen in de gemeente (b.v. Inloop/ontmoetingspunten in de dorpen, educatief centrum, welzijnswerk, buurtwerk). In de Haarensse situatie zijn deze voorliggende voorzieningen (nog) niet aanwezig. Dit betekent dat er naar andere oplossingen moet worden gezocht bijvoorbeeld door gebruik te maken van de mogelijkheden binnen de Brede scholen en de gemeenschapshuizen. Wanneer voor de hulpvraag van een burger de algemene en collectieve voorzieningen niet toereikend zijn kan hij/zij een beroep doen op individuele Wmo- voorzieningen.

d. Sociale kracht.

In onze dorpen zijn veel mensen actief en betrokken bij hun directe woonomgeving. De sociale cohesie is groot. De sociale kracht van de dorpen is nu, maar vooral ook in de toekomst, van groot belang. Bewoners kunnen daardoor langer in de eigen omgeving blijven wonen. Wij willen de eigen kracht in de dorpen stimuleren en versterken en zullen steeds meer op dorpsniveau samenwerking zoeken met de inwoners.

e. Integrale uitvoering

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van verschillende participatiewetten: Wet maatschappelijke ondersteuning, Wet werken naar vermogen, Wet Inburgering, Wet sociale werkvoorziening, enz. Ook is de gemeente verantwoordelijk voor de transitie Jeugdzorg en transitie AWBZ. Hulpvragen van inwoners hebben vaak betrekking op meerdere leefgebieden. Door verbindingen te leggen kunnen ondersteuningsvragen en maar ook de oplossingsmogelijkheden van de inwoners in een vroeg stadium effectiever aan elkaar worden gekoppeld. Het ontschotten van het ondersteuningsaanbod maar ook van de geldstromen is daarbij een voorwaarde. Dit vraagt een omslag binnen de gemeentelijke organisatie en een andere manier van werken door de medewerkers. Medewerkers zullen hierop voorbereid moeten zijn. Aan ons is de opdracht tijdig te zorgen voor voldoende gekwalificeerde medewerkers om zo de vele nieuwe taken die op ons afkomen, te kunnen uitvoeren.

4. Wmo prestatievelden

4.1. Prestatieveld 1. Leefbaarheid

Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid van de dorpen, wijken en buurten.

Vitale en leefbare dorpen zijn essentieel voor het welzijn van onze inwoners. Wij hechten veel waarde aan de fysieke en sociale leefbaarheid in onze dorpen Biezenmortel, Esch, Haaren en Helvoirt. Samen met bewoners zetten wij in op het behoud en versterken van de sociale cohesie in de dorpen en werken wij aan een leefbare en veilige woonomgeving voor iedere inwoner. Wij willen voorwaarden scheppen waardoor inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen (blijven) wonen, zich thuis voelen in de dorpen en betrokken zijn bij hun leefomgeving.

4.1.1. Huidige situatie

Sociale samenhang in de dorpen

Dorpsontwikkelingsplannen

Het ontwikkelen van de dorpsplannen was een interactief proces waarbij veel inwoners uit de vier dorpen betrokken waren. Na het opstellen van de actieprogramma's per dorp zijn verschillende onderdelen uitgevoerd. Zo zijn o.a. allerlei verkeersmaatregelen genomen en zijn er meer woningen gebouwd dan voorheen. De komende jaren nemen we een aantal nog niet uitgewerkte actiepunten in de reguliere uitvoering mee.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

In 2009 is er een tweetal onderzoeken uitgevoerd naar de bereikbaarheid van de dorpen met het openbaar vervoer en de toegankelijkheid van voorzieningen en de openbare ruimte. De bereikbaarheid van de dorpen met het openbaar vervoer is 's avonds en in de weekenden slecht, zo bleek uit het eerst genoemde onderzoek. De afgelopen periode is dat niet verbeterd.

Ten aanzien van de toegankelijkheid in de openbare ruimte heeft de raad in 2011 een extra bedrag in de begroting opgenomen. Hiervoor is een uitvoeringsplan uitgewerkt dat momenteel concrete uitvoering krijgt. Een voorbeeld zijn de verschillende bushalteplaatsen die in de vier dorpen zijn aangepast voor mensen met een beperking.

Woonvisie

Een gedifferentieerde bevolkingssamenstelling bevordert de leefbaarheid in de dorpen. Dat is ook het uitgangspunt in de Woonvisie 2011-2015 die door de raad in 2011 is vastgesteld. Een van de doelstellingen is om voor specifieke doelgroepen, zoals jongeren en ouderen, huur- en koopwoningen te realiseren. Er worden op dit moment concrete plannen uitgewerkt en gerealiseerd. Het project Sancta Monica in Esch (44 betaalbare woningen voor starters) is daar een goed voorbeeld van.

Wonen, zorg en welzijn

De komende tijd zullen, in toenemende mate, mensen met een zorgvraag - senioren, mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking, chronisch zieken en GGZ cliënten in de dorpen (blijven) wonen. Extramuraal wonen geeft mensen met een zorgvraag de kans om maatschappelijke verbindingen te maken die nodig zijn om mee te (blijven) doen en biedt hen de mogelijkheid gebruik te maken van algemene voorzieningen.

Onze zorg is deze inwoners een prettige leefomgeving te bieden. Een voorwaarde daarvoor is zorg, welzijn en woonvoorzieningen te combineren en op elkaar af te stemmen. Juist nu er twee nieuwe centrumplannen in Haaren en Helvoirt in ontwikkeling zijn, loont het de moeite hierop een visie te ontwikkelen en plannen te toetsen (zoals inzet slimme woon, zorg en welzijnscombinaties in de dorpen).

Bij de transitie begeleiding AWBZ en Jeugdzorg is het uitgangspunt om inwoners, wanneer nodig, zoveel mogelijk in de eigen woonomgeving een ondersteunings/hulpaanbod te bieden. Dit betekent dat zorg en welzijn dicht bij de inwoners wordt georganiseerd.

Gedacht wordt om met lokale zorgteams te gaan werken waarbij de verschillende disciplines meer met elkaar samenwerken en afstemmen. De komende tijd wordt deze visie verder uitgewerkt. Het betrekken van de informele zorg (vrijwilligers en mantelzorgers) bij deze ontwikkelingen is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

4.1.2. Bevindingen evaluatie Wmo-beleid 2008-2011 en Benchmark Wmo 2011

Evaluatie; *“De gemeente Haaren scoort goed op het gebied van leefbaarheid, (sociale) veiligheid en sociale samenhang. Maar de bereikbaarheid, toegankelijkheid en het voorzieningenniveau zijn afgelopen jaren niet of nauwelijks verbeterd. Dat blijkt uit de Veiligheidsmonitor 2010 en de Regionale Wmo-monitor 2011. Meer aandacht en extra inzet op deze aspecten van leefbaarheid zijn noodzakelijk.”*

Benchmark Wmo; *Haaren scoort goed op het gebied van de sociale samenhang. In de Veiligheidsmonitor gaven bewoners de mate van tevredenheid aan over de inzet van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Deze score is iets lager dan de score van gemeenten van gelijke grootte en de benchmarkgemeenten.*

4.1.3. Doelstellingen en actiepunten

a. De doelgroepen starters, jongeren, jonge gezinnen en senioren hebben, bij de ontwikkeling van nieuwbouwplannen, prioriteit.

Actiepunt: Het aanbieden van gedifferentieerd woningaanbod aan verschillende doelgroepen.

b. Het voorzieningenniveau in de vier dorpen blijft de komende vier jaar tenminste op het huidige niveau (2012).

Actiepunt: Het behoud van het voorzieningenniveau in de dorpen wordt een belangrijke weegfactor bij planontwikkelingen.

c. De medeverantwoordelijk van inwoners voor sociale samenhang en leefbaarheid in de dorpen is in 2015 zichtbaar gegroeid.

Actiepunt: Wij ontwikkelen een uitvoeringsplan om de vrijwillige inzet in de dorpen te versterken, te vernieuwen en waar nodig te ondersteunen.

d. Er is in 2015 structurele aandacht voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte en voorzieningen voor mensen met een beperking.

Actiepunt: Het vooraf toetsen van plannen op toegankelijkheid wordt een standaard-procedure.

e. De vier dorpen zijn en blijven bereikbaar met openbaar vervoer.

Actiepunt: Gemeentelijke invloed, zoveel mogelijk inzetten om de bereikbaarheid van de dorpen met openbaar vervoer de komende jaren te behouden of te verbeteren.

f. Er is een integrale visie op wonen, welzijn en zorg in de dorpen.

Actiepunt: In 2013 ontwikkelen wij een visie om de functies wonen, zorg en welzijn in de dorpen, meer op elkaar af te stemmen en waar mogelijk te combineren.

4.1.4. Relatie met beleidsplannen:

- Dorpsontwikkelingsplannen
- Seniorennota
- Woonvisie 2011-2015 Gemeente Haaren
- Toekomstvisie
- Beleidsplannen ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers
- Beleidsplan Jeugd 2012-2015
- Conceptnota uitvoering decentralisatie begeleiding AWBZ (nog niet door raad vastgesteld)
- Nota integrale veiligheid Gemeente Haaren
- Verkeers en vervoersplan Gemeente Haaren

4. 2. Prestatieveld 2. Jeugd

Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.

Wij vinden het van groot belang dat de jeugd in de gemeente Haaren evenwichtig kan opgroeien tot gezonde en mondige burgers. Dit is goed voor de jeugdigen zelf en indirect voor onze samenleving, het maakt ons samen sterker. Daarom werken wij vanuit een integraal jeugdbeleid gericht op het creëren van kansen en ontwikkelingsmogelijkheden voor alle jeugdigen en het voorkomen van achterstanden.

4.2.1. Huidige situatie

Beleidsplan Jeugd

In januari 2012 is het beleidsplan Jeugd door de raad vastgesteld. De komende vier jaar loopt de uitvoering van dit plan parallel aan de uitvoering van het Wmo- beleid 2012-2015. Om die reden maakt het beleidsplan Jeugd integraal onderdeel uit van het nieuwe Wmo-beleidsplan.

Centrum voor Jeugd en Gezin

In september 2011 is het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) geopend. Hierin participeren alle instellingen die met en voor jeugdigen in onze gemeente werken. Voordat het CJG operationeel werd is er flink wat werk verzet met de partners. Er zijn samenwerkings-en afstemmingsafspraken gemaakt voor een beter sluitend zorgsysteem in Haaren. In 2012 wordt dit nader uitgewerkt. Ook is een coördinator aangetrokken die het CJG verder heeft uitgebouwd tot centraal punt voor jeugdigen, ouders en instellingen. Op de hoofdlocatie en zeven inlooppunten in de dorpen kunnen kinderen, jongeren, ouders, vrijwilligers en professionals terecht met hun vragen over opgroeien en opvoeden. Ook kunnen zij vragen stellen en informatie inwinnen via de website, per e-mail en telefonisch. Vanaf 1 maart 2012 werken we samen met de CJG's van gemeente Vught en Sint Michielsgestel. Momenteel onderzoeken we op welke wijze de verschillende onderdelen van de Jeugdzorg binnen het CJG zijn onder te brengen. Daarmee krijgt het CJG een steeds belangrijker spilfunctie binnen het lokale preventieve Jeugdbeleid.

Ondersteuningsstructuur

De afgelopen vier jaar is in de gemeente Haaren op het gebied van preventief jeugdbeleid veel ontwikkeld en gedaan. Er is een stevige ondersteunings -en hulpstructuur ontstaan waarbij alle organisaties die met en voor jeugdigen werken betrokken zijn. Momenteel heeft elke basisschool een zorgteam dat bestaat uit de sociaal verpleegkundige van de jeugdgezondheidsdienst, de schoolmaatschappelijk werker van Juvans en de intern begeleider van de school. Zij bemensen ook het inlooppunt. Ook werkt er in onze gemeente een Jeugdpreventiemedewerker van Juvans die ouders en jongeren begeleidt bij problemen. Tussen al deze partners en de coördinator CJG zijn duidelijke werkafspraken gemaakt. Tevens is in 2012 een periodiek casuïstiekoverleg gestart waar complexe hulpvragen van jeugdigen en hun ouders worden besproken en waar samen oplossingsstrategieën worden uitgezet.

Jongerenwerk

Omdat we weinig zicht hadden op de leefwereld van jongeren van 12 t/m 22 jaar is vanaf 2010 jongerenwerk ingezet. Jongerenwerkers hebben contacten gelegd met jongeren in de vier dorpen. Vervolgens hebben zij een eerste rapportage opgesteld en aan ons voorgelegd. De gegevens zijn gebruikt bij het opstellen van het beleidsplan Jeugd. De jongerenwerkers ondersteunen jongeren bij het organiseren van activiteiten in de dorpen en leggen contact met jongeren op straat. Daarnaast ondersteunt het jongerenwerk vrijwilligers en verenigingen bij het organiseren van activiteiten met en voor jongeren. Het jongerenwerk participeert ook in het CJG-team.

Transitie Jeugdzorg

Vanaf 1 januari 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Nu ligt de verantwoordelijkheid nog bij de provincie.

Door deze verantwoordelijkheid bij de gemeente te leggen, is de bedoeling dat het hulpaanbod dichterbij de jeugdigen en hun ouders komt te liggen. Hulp en ondersteuning zijn dan sneller inzetbaar en hopelijk daardoor lichter en korter. Het Centrum voor Jeugd en Gezin gaat daarbij een belangrijke en centrale rol spelen.

Volgens de meest recente afspraken tussen het rijk en de VNG zal in de periode 2014 tot en met 2016 fasegewijs overgaan:

- jeugdzorg (van ambulante tot gesloten jeugdzorg)
- jeugd-GGZ
- jeugd LVG
- jeugdbescherming
- jeugdreclassering

Op welke wijze de uitvoering van deze transitie vorm gaat krijgen is nog niet bekend. In de regio Noord Oost Brabant wordt momenteel samen met alle gemeenten een visie en uitvoeringsplan uitgewerkt. De komende periode vraagt deze transitie ambtelijk en bestuurlijk veel tijd en inzet. Begin 2013 wordt de eerste visienota ter vaststelling aan de gemeenteraden in de Noord Oost Brabant voor gelegd. Zoals al eerder beschreven wordt de uitvoering van een eerste onderdeel van de Jeugdzorg, n.l. de enkelvoudige ambulante zorg, vanaf 2013 al overgeheveld naar de gemeenten. Gemeenten kunnen dan al vast ervaring op doen met het toewijzen en inzetten van deze vorm van jeugdzorg.

4.2.2. Bevindingen evaluatie Wmo-beleid 2008-2011 en Benchmark Wmo 2011

Evaluatie; " Het Centrum voor Jeugd en Gezin is sinds september 2011 operationeel. Er is , zoals al gemeld, in 2011 een coördinator aangesteld en met de partners zijn goede samenwerkings-en afstemmingsafspraken gemaakt. Medewerkers uit verschillende disciplines weten elkaar steeds sneller en beter te vinden wat ten goede komt aan de hulpverlening aan jeugdigen en hun ouders. In onze gemeente zijn afgelopen periode een jongerenwerker en een medewerker vanuit het Jeugd Preventie Programma (JPP) aan de slag gegaan. Mede door hun inzet komen jeugdigen en jongeren beter in beeld. Wij vervolgen de ingeslagen weg en de lijn die is uitgezet in het beleidsplan Jeugd".

Benchmark; Zoals al gemeld is het Centrum Jeugd en Gezin in september 2011 van start gegaan. Dit heeft invloed op de score .Deze is hoger dan voorgaande jaren.

4.2.3. Doelstellingen en actiepunten

a. In 2015 zijn er in onze gemeente minder jeugdigen die met ernstige stagnaties of problemen,opgroeien.

Actiepunt: In samenwerking met partners in het veld het beleidsplan Jeugd 2012-2015 uitvoeren.

b. De Jeugdzorg is in het lokale Jeugdbeleid en de dienstverlening van het Centrum voor Jeugd en Gezin geïmplementeerd.

Actiepunt: Uitwerken en uitvoeren transitie Jeugdzorg in samenwerking met regiogemeenten en partners in het veld.

4.2.4. Relatie met beleidsplannen:

- Beleidsplan Jeugd 2012-2015
- Plan van aanpak Transitie Jeugdzorg
- Concept nota uitvoering decentralisatie begeleiding AWBZ*
- Visienota Wet Werken naar Vermogen*
- Notitie 'Samenwerking CJG Haaren, Sint-Michielsgestel en Vught'
- Uitvoeringsplan CJG Haaren, Sint-Michielsgestel en Vught

*) is nog niet door de gemeenteraad vastgesteld.

4.3. Prestatieveld 3. Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning. Prestatieveld 6. Het verlenen van voorzieningen

Als gemeente hebben wij de taak burgers de weg te wijzen in het brede veld van maatschappelijke ondersteuning. Door burgers goed te informeren en te adviseren over voorzieningen op het gebied van welzijn, wonen en zorg, kunnen wij de zelfredzaamheid en het zelfstandig functioneren versterken. De Wmo vraagt ons te zorgen dat mensen met beperkingen mee kunnen doen in onze samenleving. Uitgangspunt is daarbij dat deze burgers zo lang mogelijk zelfstandig kunnen functioneren en waar mogelijk ondersteund worden door mensen in hun directe omgeving. Het vangnet vanuit de gemeente treedt in werking op het moment dat deze mogelijkheden onvoldoende oplossing bieden. Loket WegWijs heeft hierin een centrale rol.

4.3.1. Huidige situatie

Loket WegWijs

Loket WegWijs is in de gemeente Haaren het loket waar burgers terecht kunnen voor informatie en advies en regelvoorziening voor woon-, welzijns-, zorg- en inkomensvraagstukken. Het Loket is vanaf begin 2008 operationeel. De naamsbekendheid van Loket WegWijs is goed. In vier jaar tijd is het Loket uitgegroeid tot een herkenbare plaats waar inwoners terecht kunnen met al hun Wmo-vragen en inkomensvraagstukken. Uit de Wmo-monitor 2010 blijkt dat 83% van cliënten tevreden is over de informatie en adviesfunctie. Ook over de ondersteuning is men dik tevreden (73%). Vanaf begin 2012 maakt Loket WegWijs deel uit van de gemeentewinkel in Haaren.

De Kanteling

Artikel 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning verplicht gemeenten om inwoners met een beperking te compenseren op de volgende vier domeinen:

1. een huishouden kunnen voeren
2. zich kunnen verplaatsen in en om het huis
3. zich lokaal kunnen verplaatsen per vervoermiddel
4. medemensen kunnen ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden kunnen aangaan.

Hoe de gemeenten dit compensatiebeginsel vorm geven is aan de gemeenten zelf. Tot nu toe lag de nadruk vooral op het verstrekken van individuele voorzieningen: rolstoelen, vervoersvoorzieningen, woningaanpassingen en hulp bij het huishouden. Dat is vanaf 2012 anders geworden.

Landelijk is de Wmo verder ontwikkeld en zo ontstond "De Kanteling". Nagedacht is hoe de compensatieplicht van artikel 4. van de Wmo geconcretiseerd kan worden in beleid. Er is afgestapt van het denken in voorzieningen, zoals onder de Wvg en de AWBZ gebruikelijk was. Voorop staat nu het resultaat, dat ter compensatie van de problemen die iemand ondervindt bereikt moet worden, zodat de burger zichzelf kan redden en kan participeren. Hierbij ligt het accent op empowerment: het versterken van de zelfredzaamheid van de burger, waarbij ook de wederkerigheid een grote rol speelt. Dat betekent dat de burger met een beperking niet alleen ontvanger is van ondersteuning, maar ook zelf een bijdrage levert. Wij gaan dus meer uit van de eigen kracht van de burger. In 2011 is de notitie "De Kanteling in de gemeente Haaren" vastgesteld. In deze nota is beschreven op welke wijze de "Kanteling" in onze gemeente wordt uitgevoerd.

Werkwijze Loket WegWijs.

Mede door de kanteling is de werkwijze vanuit Loket WegWijs verder ontwikkeld. Het eerste contact bij Loket WegWijs blijft. Hier kan de burger terecht met zijn vraag of probleem. In het gesprek wordt de ondersteuningsbehoefte van de burger in kaart gebracht. De medewerkers van Loket WegWijs voeren dit eerste gesprek.

- De vraagverheldering sluit aan bij de eigen kracht van de burger. Wat kan iemand wel, en

welke ondersteuning is daarbij nodig? Welk resultaat moet bereikt worden? Pas als de ondersteuningsbehoefte in kaart is gebracht, wordt naar oplossingen gezocht. Dat kan in hetzelfde gesprek zijn, maar het kan ook meerdere gesprekken vragen.

- Belangrijk is dat de vraagverheldering en de beoordeling van aanvragen voor individuele voorzieningen van elkaar losgekoppeld zijn. Vraagverheldering blijft bij Loket WegWijs en de beoordeling van aanvragen blijft in de backoffice op het cluster Zorg en Inkomen van de afdeling Sociale Zaken.
- Het gesprek kan plaatsvinden in Loket WegWijs of bij de burger thuis. Bij burgers met een hulpvraag, die nog niet bekend zijn bij loket WegWijs, kan het gesprek thuis plaatsvinden. Op die manier krijgt de medewerker een goed beeld van de burger, zijn beperkingen en zijn woon- en leefomgeving.
- Het arrangement is het pakket aan oplossingen dat in het gesprek is afgesproken. Het gaat om een onderling samenhangend pakket van informele ondersteuning, algemene en individuele voorzieningen. Bij de uitvoering zijn vaak meerdere partijen betrokken. De gemeente is regievoerder en maakt afspraken met betrokken partijen.

Kanteling professionele instellingen

Ook van de professionele maatschappelijke organisaties voor wonen, welzijn en zorg die in de gemeente Haaren werkzaam zijn verwachten wij dat zij inspelen op de kantelingsgedachte. (o.a..Juvans Amw, GGDhvb, MEE, GGZ, 't Heem, Woonveste)

Wij vragen dat zij:

- inwoners activeren en faciliteren bij het zelf oplossen van problemen;
- inwoners (ook kwetsbare) stimuleren om niet alleen te participeren, maar ook zelf het voortouw te nemen en initiatief te tonen;
- inwoners waar nodig ondersteunen en een vangnet bieden;
- in samenwerking en afstemming met andere partners zoeken naar maatwerk.

Meer dan voorheen zal de gemeente de regierol nemen en afspraken maken organisaties en instellingen, waarbij de behoeften van inwoners centraal staan en minder het aanbod van de organisaties.

Kanteling en inwoners

Meer nadruk op eigen kracht en medeverantwoordelijkheid van inwoners betekent ook een andere rolverdeling. Er is meer ruimte nodig voor de spelers binnen de samenleving.

De gemeente trekt zich als subsidiegever meer terug maar zal tegelijkertijd voorwaarden moeten scheppen om inwoners in de dorpen in staat te stellen verantwoordelijkheden op zich te nemen. Er zal vaker een beroep worden gedaan op de hulp en ondersteuning van inwoners. Ook de vele vrijwillige sociale verbanden die nu al in de dorpen actief zijn krijgen een grotere rol.

Van hen vragen wij:

- open te staan voor alle inwoners, dus ook inwoners met een beperking;
- de krachten in de dorpen te bundelen;
- meedenken over nieuwe vrijwillige inzet in de dorpen, b.v. bij de opzet van een vrijwilligerspool voor klussen, boodschappen, maatjesproject ,enz.

De gemeente regelt, op basis van vastgestelde behoeften, professionele ondersteuning voor vrijwilligers en mantelzorgers in de vier dorpen.

Decentralisatie Begeleiding AWBZ

Het Rijk decentraliseert de individuele begeleiding (BGI), de begeleiding groep of dagbesteding (BGG) en het kortdurend verblijf (KVB) met het bijbehorende vervoer vanuit de AWBZ naar de Wmo. Ook de inloopfunctie in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) komt vanuit de AWBZ naar de Wmo. Deze decentralisaties vallen onder de noemer 'decentralisatie begeleiding AWBZ'.

Gemeenten zijn, zoals nu bekend is, vanaf 2014 verantwoordelijk voor de begeleiding. Ook de verantwoordelijkheid voor de inloopfunctie GGZ gaat hoogst waarschijnlijk 1 januari 2014 in.

Compensatieplicht

Het wettelijke recht op begeleiding binnen de AWBZ vervalt. Daar komt een recht op compensatie van een beperking, binnen de Wmo, voor terug.

Ambitie en doelstellingen begeleiding

Het doel van de begeleiding in de AWBZ was het voorkómen van opname in een AWBZ-instelling en het voorkómen van verwaarlozing. Het doel van de begeleiding in de Wmo is heel anders, namelijk het meedoen aan de samenleving. Wij hebben daarbij de volgende ambitie:

1. Inwoners met beperkingen uit de gemeente Haaren doen naar vermogen mee aan de samenleving. Ze handelen zoveel mogelijk vanuit eigen kracht en verantwoordelijkheid. Ze behouden zo lang mogelijk zelf de regie bij het vinden van oplossingen voor problemen die het meedoen in de weg staan. Ze hebben niet alleen een verantwoordelijkheid naar zichzelf, maar ook naar anderen in hun omgeving.

2. Wanneer inwoners niet meer op eigen kracht kunnen meedoen, moeten zij kunnen rekenen op een (professioneel) vangnet met algemene en collectieve voorzieningen in het gewone leven en de eerste lijn en, indien noodzakelijk, individuele (maatwerk)oplossingen in de tweede lijn.

Op basis van deze ambitie zijn voor de begeleiding in de Wmo, twee beleidsdoelstellingen geformuleerd die rechtstreeks afgeleid zijn uit artikel 4. van de Wmo (compensatieplicht):

1. Inwoners met beperkingen zijn in staat gesteld dagelijkse levensverrichtingen uit te voeren, hun persoonlijke leven te structureren en daarover regie te voeren.
2. Mantelzorgers van inwoners met beperkingen, die zijn aangewezen op permanent toezicht, zijn in staat gesteld de mantelzorg voort te zetten.

Deze doelstellingen willen we binnen de inhoudelijke kaders van dit Wmo beleidsplan 2012-2015 en de financiële kaders van het Rijk realiseren.

Zoals al eerder geschreven bereiden wij samen met de regiogemeenten in de Meierij ons voor op deze decentralisatie. Het is een complexe operatie waarbij de gezamenlijke gemeenten ook afstemming zoeken met het bestaande Wmo-beleid, de decentralisatie van de jeugdzorg, de maatregelen passend onderwijs en de uitvoeringsregels van een eventuele nieuwe Wet werken naar vermogen.

4.3.2. Bevindingen evaluatie Wmo-beleid 2008-2011 en benchmark Wmo 2011.

Evaluatie; "De dienstverlening vanuit Loket WegWijs is goed te noemen (bron: Tevredenheid- onderzoek 2010) en voorziet in een behoefte. In vier jaar tijd is het Loket een begrip geworden. Natuurlijk zijn er verbeterpunten:de wachttijd tussen aanvraag en ontvangen van hulp/middelen kan korter, de procedure, woningaanpassingen sneller, en de informatievoorziening kan duidelijker. Medewerkers van Loket WegWijs zijn bij een aantal zaken afhankelijk van de snelheid waarmee binnen de gemeentelijke organisatie aanvragen worden afgehandeld. Dit werkt af en toe nog niet goed en is een belangrijk verbeterpunt. Met de invoering van "de Kanteling" (een andere werkwijze van het Wmo-loket waarbij de eigen kracht en mogelijkheden van de cliënt centraal staan) en het werken vanuit de gemeentewinkel kunnen deze aspecten meer aandacht krijgen.

De resultaten uit de twee jaarlijkse tevredenheidonderzoeken maakten het mogelijk om de kwaliteit van de dienstverlening vanuit Loket Wegwijs steeds te verbeteren en beter te laten verlopen. Zo ook de procedures met betrekking tot het verstrekken van Wmo voorzieningen".

Benchmark; "De gemeente scoort hier bijna gelijk aan het gemiddelde van gemeenten met dezelfde grootte en hoger dan het gemiddelde van de benchmark. Medio 2011 heeft Loket WegWijs een start gemaakt met de keukentafelgesprekken. Dit ter voorbereiding van het "Kantelingsproces".

4.3.3. Doelstellingen en actiepunten

a. “De Kanteling” en de verbeterpunten uit het tevredenheidsonderzoek 2010 zijn ingevoerd in de werkwijze van Loket WegWijs.

Actiepunt: Loket WegWijs wordt verder vormgegeven als het loket voor alle ondersteuning- en hulp vragen en onderdeel van de gemeentewinkel Haaren. De verbeterpunten: werken op afspraak, toegankelijkheid van de informatievoorziening, verbreding/verdieping van de dienstverlening, digitalisering en verbetering van de cliëntondersteuning worden hierbij meegenomen.

b. In 2015 werken de professionele maatschappelijke organisaties volgens het Kantelingprincipe.

Actiepunt: Met de, in onze gemeente werkende, professionele organisaties maken wij heldere prestatieafspraken en toetsen deze jaarlijks op realisatie.

c. Vrijwilligers en mantelzorgers zijn betrokken bij de opzet van nieuwe vormen van ondersteuning op het gebied van zorg en welzijn in de dorpen.

Actiepunt; Vrijwilligers en mantelzorgers nodigen wij uit om mee te denken over de opzet van nieuwe concepten en het creëren van slimme voorzieningen die in de dorpen nodig zijn.

d. De cliënttevredenheid over de dienstverlening van Loket Wegwijs is in 2015, dus na de invoering van de Kanteling, tenminste op het niveau van 2010.

Actiepunt; Om de twee jaar meten we de cliënttevredenheid onder de cliënten van Loket WegWijs.

e. Een geslaagde implementatie van de functie “begeleiding” binnen de Wmo.

Actiepunt: In samenwerking met de gemeenten in de Meierij werken we het decentralisatieproces begeleiding AWBZ verder uit en gaan over op de uitvoering.

4.3.4. Relatie met beleidsplannen:

- Notitie “de Kanteling in de gemeente Haaren”;
- Concept nota uitvoering decentralisatie begeleiding AWBZ.*
- Beleidsplan mantelzorgondersteuning
- Beleidsplan vrijwilligersondersteuning

*) is nog niet door de gemeenteraad vastgesteld.

4.4. Prestatieveld 4. Ondersteuning Mantelzorgers en Vrijwilligers

In ons streven naar een leefbare en actieve lokale samenleving past het stimuleren van allerlei vormen van vrijwillige inzet. Vrijwilligers en mantelzorgers verdienen onze aandacht en ondersteuning. Hoe meer burgers betrokken zijn en bereid zijn zich in te zetten voor elkaar en de lokale samenleving, des te meer we samen kunnen bereiken.

4.4.1. Huidige situatie

Vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties dragen nadrukkelijk bij aan de leefbaarheid van de dorpen en zorgen voor een dynamische en positieve uitstraling van de gemeente. Zij dragen bij aan het vergroten van de onderlinge betrokkenheid en sociale samenhang, en aan de zelfredzaamheid en participatie van anderen. De gemeente waardeert deze inzet en onderkent het belang van vrijwilligerswerk. Juist omdat wij dat zo belangrijk vinden willen wij het lokale vrijwilligerswerk versterken en kiezen daarbij voor een actieve rol door een structurele ondersteuningstructuur op te starten.

Ook de vele mantelzorgers, die in onze gemeente actief zijn, verdienen onze aandacht en willen wij ondersteuning bieden. De wijze waarop wij die ondersteuning (gaan) bieden is uitgewerkt in twee afzonderlijke beleidsplannen die in 2011 door de raad zijn vastgesteld. Inmiddels is een begin gemaakt met de uitvoering van de plannen. Er zijn verschillende activiteiten (b.v. een digitale vrijwilligersvacaturebank, de jaarlijkse mantelzorgdag) gestart om mantelzorgers en vrijwilligers (organisaties) te informeren en te ondersteunen bij hun werkzaamheden.

Mantelzorgers

Op dit moment kunnen mantelzorgers voor advies en informatie bij Loket WegWijs terecht. Voor hulp en ondersteuning is dat echter niet het geval. In Haaren is op dit moment nog geen specifiek steunpunt voor mantelzorgers. Vanaf september 2012 is hiervoor een structurele oplossing gezocht, door het inhuren van een consulent die mantelzorgers concrete ondersteuning gaat bieden vanuit een lokaal Steunpunt.

Vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers in onze gemeente is groot (43%) en groter dan in de omliggende gemeenten. Toch is het aantal vrijwilligers afgelopen periode teruggelopen. Een terugloop is ook bij de jonge vrijwilligers te zien. Dit is geen gewenste ontwikkeling. In het beleidsplan is een aantal actiepunten opgenomen om verdere terugloop te voorkomen en organisaties te ondersteunen bij de werving van vrijwilligers.

Om het vrijwilligerswerk bij jongeren te promoten zijn de Maatschappelijke Stages in het leerprogramma van scholieren ingevoerd. In 2010 zijn ook in onze gemeente de Maatschappelijke Stages gestart. Leerlingen uit het voortgezet onderwijs lopen stage bij vrijwilligerorganisaties. De matching tussen leerlingen en organisaties vindt plaats via een website en een jongerenwerker begeleidt dit proces.

Zorgteams per dorp

In voorgaande hoofdstukken gaven we aan dat de roep om vrijwillige inzet de komende jaren groter zal worden. Informele zorg zal steeds meer de basis vormen onder de beroepsmatige zorg en ondersteuning. In de toekomstige situatie versterken professionele zorg, vrijwilligerswerk en mantelzorgers elkaar. Dat kan alleen als er goede afstemming en samenwerking bestaat. De inzet van vrijwilligers zal ook steeds vaker nodig zijn bij de opzet en uitvoering van activiteiten ten behoeve van mensen met een beperking, die op dorpsniveau georganiseerd gaan worden.

4.4.2. Bevindingen evaluatie Wmo-beleid 2008-2011 en benchmark Wmo 2011

Evaluatie; “Op het gebied van ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers(organisaties) zijn eerste stappen gezet. Er is echter nog veel te doen voordat er sprake is van doelgerichte ondersteuning. Dit betekent de komende jaren handen uit de mouwen en stevig inzetten op de uitvoering van de actiepunten vrijwilligers en mantelzorgondersteuning”.

Benchmark; “De score van de gemeente Haaren zit op dit prestatieveld ver onder het gemiddelde. Belangrijkste oorzaak voor deze score is, zoals hierboven al genoemd, het ontbreken van een steunpunt en een ondersteuningsaanbod voor vrijwilligers en mantelzorgers”.

4.4.3. Doelstellingen en actiepunten

Ondersteuning vrijwilligers

Onze inzet zal de komende jaren gericht zijn op: het stimuleren van de vrijwillige inzet, het verminderen van de regeldruk en het creëren van een goede ondersteuningstructuur.

Dit houdt in dat in 2015:

- a. Actieve burgers zich vrijwillig (blijven) inzetten voor anderen en/of de lokale gemeenschap.
- b. Er een goede ondersteuningsstructuur voor vrijwilligers is gerealiseerd.
- c. Vrijwilligers doelgerichte ondersteuning krijgen en zich ook ondersteund voelen door de gemeente.

Actiepunt; Uitvoeren actiepunten beleidsplan Vrijwilligersondersteuning 2011-2014.

Ondersteuning mantelzorgers

Samen met alle betrokkenen, (mantelzorgers, vrijwilligers, professionals) streven we naar een situatie waarin mensen mantelzorg voor kortere of langere duur in hun leven kunnen inpassen zonder overbelast te worden. In 2015 willen we dat:

- a. Mantelzorgers in onze gemeente zich erkend en gewaardeerd voelen.
- b. De ondersteuningsbehoeften van verschillende groepen mantelzorgers in beeld zijn.
- c. Mantelzorgers in onze gemeente weten waar ze terecht kunnen met hun ondersteuningsvragen.
- d. Er in de gemeente Haaren een adequaat ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers is.

Actiepunt; Uitvoeren actiepunten beleidsplan Mantelzorgondersteuning 2010-2013.

4.4.4. Relatie met beleidsplannen:

- Notitie “de Kanteling in de gemeente Haaren”.
- Concept nota uitvoering decentralisatie begeleiding AWBZ*.
- Beleidsplan Jeugd 2012-2015.
- Beleidsplan Vrijwilligersondersteuning 2011-2014.
- Beleidsplan Mantelzorgondersteuning 2010-2013.

*) is nog niet door de gemeenteraad vastgesteld.

4.5. Prestatieveld 5. Participatie

Meedoen en deelnemen aan de samenleving is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Ouderdom, handicap, sociaal economische klasse, vluchtelingenstatus, psychische problemen of analfabetisme, kunnen hindernissen opwerpen om volop mee te draaien in de maatschappij. De Wmo vraagt ons te zorgen dat mensen met beperkingen mee kunnen doen in onze samenleving. Dit betekent dat wij op een andere wijze naar onze voorzieningen en dienstverlening moeten gaan kijken en deze zo nodig aanpassen en in richten.

4.5.1. Huidige situatie

De Wmo verplicht de gemeente om samenhangend beleid te voeren om de participatie van inwoners mogelijk te maken en te bevorderen. Het gaat hier om een breed scala van voorzieningen zoals de toegankelijkheid van de woonomgeving en openbare ruimte, het organiseren van activiteiten met een sociaal/recreatief of sportief karakter voor kwetsbare groepen, maar ook toegankelijke informatievoorzieningen en sociale media waar alle inwoners gebruik van kunnen maken (b.v. webrichtlijnen gemeentelijke website). Het gaat om welzijnsvoorzieningen waardoor inwoners langer zelfstandig kunnen (blijven) wonen (sociale alarmering, maaltijdvoorziening, boodschappen/ klussendienst en vervoersdiensten) Maar ook de schuldhulpverlening en educatieve activiteiten zoals taalcurssussen voor anderstaligen en analfabeten vallen onder het prestatieveld Participatie.

Meedoen en zelfredzaamheid

In de dagelijkse dienstverlening vanuit Loket WegWijs staan deze doelstellingen centraal. In de regionale Wmo-monitor is aan mensen gevraagd of zij door de eigen gezondheid beperkt worden bij het doen van de dagelijkse dingen. In onze gemeente geeft 8% aan een beperking te hebben en dat dit van invloed is op de zelfredzaamheid. Dat is relatief laag in vergelijking met omliggende gemeenten. Echter de bewoners van de instellingsterreinen van Cello en Prisma zijn daarbij niet meegenomen. In het Tevredenheidonderzoek onder cliënten van Loket WegWijs geeft 73% aan dat de ondersteuning en/of ontvangen hulpmiddelen veel hebben bijgedragen aan het zelfstandig blijven wonen. 67% vindt dat men daardoor mee kan blijven doen in de samenleving. Dit percentage wijkt niet veel af van het gemiddelde percentage in het land.

MEE

Mensen met een beperking kunnen voor ondersteuning een beroep doen op medewerkers van MEE. MEE is een landelijke organisatie die in onze regio werkzaam is en die gerichte ondersteuning biedt op het terrein van opvoeding en ontwikkeling, leren en werken, regelgeving en geldzaken, wonen en samenleven, integratie en participatie. Hierbij is de dienstverlening gericht op maatschappelijke participatie, het versterken van de eigen kracht en het versterken van het sociale netwerk van mensen met een beperking.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid

Bij het onderzoek naar de toegankelijkheid van openbare gebouwen zijn ook de gemeenschapshuizen en het gemeentehuis getoetst. Op enkele kleine aanpassingen na zijn de accommodaties goed toegankelijk. Bij de verbouwing van het gemeentehuis is rekening gehouden met de toegankelijkheid. (Zie voor toegankelijkheid openbare ruimte, hoofdstuk 4.1. Leefbaarheid)

Project aangepast sporten

Begin 2011 is op het gebied van sport een project "aangepast sporten" gestart. Hiermee willen we de deelname van inwoners met een beperking aan sport en beweegactiviteiten bevorderen. Gezamenlijk met Cello en Prisma zijn allereerst activiteiten uitgezet voor de doelgroep verstandelijke gehandicapten. Inmiddels beschikt Prisma over een kunstgrasveld waar ook anderen gebruik van mogen maken. De tweede doelstelling van het project "aangepast sporten" is om verenigingen te stimuleren een aanbod te ontwikkelen voor

sporters met een beperking en de verenigingen middels deskundigheidsbevordering te begeleiden. Na het sportevenement van 11 september 2011 hebben diverse sportverenigingen gemeld dat zij willen participeren in het project en open staan voor deelname van sporters met een beperking. Het project heeft een doorloop naar 2012 en 2013 en richt zich op alle inwoners met een beperking.

Wet werken naar vermogen

De doelstelling van de Wet werken naar vermogen was, dat iedereen naar zijn of haar mogelijkheden werkt bij voorkeur bij een reguliere werkgever: werk gaat boven uitkering en iedereen werkt naar vermogen. Het wetsontwerp is na de val van het kabinet Rutte ingetrokken. Daarmee samenhangende besluiten zijn weer teruggedraaid, met name op het gebied van de Wsw. Wat het nieuwe kabinet gaat voorstellen is nog niet bekend. Binnen de regio de Meierij hebben gemeenten met de 2 Wsw-bedrijven (WSD en Weener) en ISD Optimisd wel afgesproken om, ondanks het intrekken van het wetsontwerp, toch te willen samenwerken op de onderwerpen werkgeversbenadering en klantbenadering.

Wet schuldhulpverlening

Door de economische crisis, worden meer burgers getroffen door schulden. Mensen met problematische schulden kunnen een beroep doen op gemeentelijke schuldhulpverlening. Effectieve schuldhulpverlening draagt bij aan de bestrijding van armoede en geeft mensen meer mogelijkheden om te participeren in het sociale en maatschappelijke leven. Per 1 juli 2012 is de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in werking getreden. Deze nieuwe wet verplicht de gemeente om de schuldhulpverlening uit te voeren. Hoe de gemeente dat doet bepaalt ze zelf in een eigen lokaal beleidsplan schuldhulpverlening. De schuldhulpverlening heeft een integraal karakter. Dit betekent dat er niet alleen aandacht is voor het oplossen van de financiële problemen van een cliënt, maar ook voor psychosociale problemen, of problemen rond de woonsituatie, gezondheid, verslaving of de gezinssituatie. Het beleidsplan voor Haaren wordt komende periode opgesteld en aan de raad ter vaststelling voorgelegd.

Wonen

In de Woonvisie die door de raad in 2011 is vastgesteld wordt het levensloopbestendig bouwen genoemd. Het gaat hierbij om geschikte woningen, of woningen die geschikt te maken zijn, voor iedere levensfase. Deze woningen zijn essentieel met name nu het aandeel senioren toeneemt en deze groep inwoners langer zelfstandig in de eigen omgeving willen blijven wonen.

Seniorenbeleid

In samenwerking met de seniorenraad Grijs Haaren is het seniorenbeleid opgesteld. De Raad heeft in 2010 het beleidsplan, met allerlei actiepunten op de verschillende leefgebieden, vastgesteld. Hierna is de uitvoering gestart en sinds die tijd is ook een ouderenwerker voor een aantal uren per week in de vier dorpen aan de slag gegaan. Zij ondersteunt nieuwe initiatieven van ouderen c.q. ouderenverenigingen en organiseert en begeleidt samen met vrijwilligers allerlei informatiebijeenkomsten in de dorpen.

Participatiemogelijkheden

In 2009 heeft de Raad een participatienota vastgesteld waarbij gekeken is naar de inkomenspositie van verschillende doelgroepen en hoe de gemeente mensen met een laag inkomen kan stimuleren of ondersteunen mee te doen aan activiteiten (b.v. bijdrage schoolreisje, verstrekken van een computer). Ook inwoners van Haaren maken gebruik van deze regelingen.

In 2010 zijn in het kader van de alfabetisering van laaggeletterden met het KW1C af spraken gemaakt. Inwoners van onze gemeente kunnen bij het Leerpunt in Vught terecht voor cursussen op het gebied van computergebruik, taal, omgaan met financiën en praktische vaardigheden. In 2011 waren dat 5 cursisten. In Haaren zelf zijn in 2011 twee cursussen

digitale vaardigheden georganiseerd door het KW1C, waaraan 20 cursisten hebben deelgenomen. 8 anderstaligen volgden een alfabetiseringstraject.

Armoede

Hoewel de meeste inwoners van onze gemeente welvarend zijn is er ook in onze gemeente sprake van armoede. Vaak ook stille armoede. Maatschappelijk werk signaleert dat dit toeneemt en vaak oudere agrariërs weliswaar een boerderij en land bezitten maar geen contant geld hebben om de dagelijkse kosten te betalen. Bij de Voedselbank in Boxtel staan ook Haarens inwoners ingeschreven. Gemiddeld maken per week drie gezinnen uit onze gemeente gebruik van de voedselbank.

4.5.2. Bevindingen evaluatie Wmo-beleid 2008-2011 en benchmark Wmo

Evaluatie; *“Binnen dit prestatieveld is ook de komende jaren nog veel te doen. “Meedoen” blijft een essentieel uitgangspunt van het Wmo-beleid. Ook bij de invoering van de Kanteling en de decentralisatie van de AWBZ begeleiding”.*

Benchmark; *“Op dit gebied scoort de gemeente Haaren gelijk met andere gemeenten zowel van dezelfde grootte als de benchmarkgemeenten.”.*

4.5.3. Doelstellingen en actiepunten

a. In de gemeente Haaren kunnen inwoners met een beperking, op een volwaardige manier meedoen binnen alle leefgebieden.

Actiepunt: Wij gaan door met het uitvoeren van het seniorenbeleidsplan, de Woonvisie en project aangepast sporten.

b. Algemene voorzieningen zijn bereikbaar en toegankelijk voor mensen met een beperking.

Actiepunt: Bij het toekennen van projectsubsidies de voorwaarden stellen dat activiteiten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

c. Voorkomen van problematische schuldsituaties. Wanneer schuldsituaties al problematisch zijn vanuit Loket Wegwijs de schuldenproblematiek integraal aanpakken.

Actiepunt: In 2012 gaan we een lokaal Beleidsplan Schuldhulpverlening opstellen en na vaststelling uitvoeren.

4.5.4. Relatie met beleidsplannen:

- Notitie “ de Kanteling in de gemeente Haaren”.
- Concept nota uitvoering decentralisatie begeleiding AWBZ*.
- Beleidsplan Jeugd 2012-2015
- Beleidsvisie Wet Werken naar Vermogen (Wwnv)*
- Senioren beleidsplan
- Rapportage Toegankelijkheid Openbare ruimte
- Rapportage Bereikbaarheid van de dorpen met openbaar vervoer
- Plan van aanpak project “Aangepast sporten”.
- Woonvisie 2010-2015 Gemeente Haaren

*) Is nog niet door de gemeenteraad vastgesteld.

4.6. Prestatieveld 7- 8- 9. Samenhangende ondersteuning bijzondere groepen

Bij deze prestatievelden gaat het om het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang, het bevorderen van de geestelijke gezondheidszorg en de verslavingszorg. Het gaat om preventie, opvang /ondersteuning en nazorg van dak-en thuislozen, slachtoffers van huiselijk geweld, zorgwekkende zorgmijders en verslaafden. Vaak is er sprake van complexe problematiek op meerdere levensgebieden waarbij geestelijke, sociale en materiele problemen samen vallen. Een integrale benadering zowel op het gebied van preventie, als op beleid en uitvoering vinden wij essentieel. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat instellingen meer gaan afstemmen en samenwerken waardoor de behoefte van de cliënt centraal komt te staan en de hulpverlening aan de cliënt maatwerk is.

4.6.1. Huidige situatie

Er zijn geen exacte gegevens bekend over de Haarense inwoners die onder de bijzondere doelgroepen vallen. Wel ontvangen we jaarlijks cijfers van Reinier van Arkel (GGZ instelling in de regio) over het aantal personen dat bij hen in behandeling is. In 2011 kregen 529 personen ambulante behandeling, waren er 114 crisisopvangcontacten en werden 28 personen intramuraal begeleid. Deze aantallen zijn minder hoog dan in de regiogemeenten. Ook in de regionale Wmo monitor is te zien dat het percentage inwoners met psychische problematiek in Haaren minder hoog is dan in omliggende gemeenten. Dit neemt niet weg dat psychische problematiek bij inwoners (en vooral ook jongeren) voor komt en dat er steeds vaker sprake is van meervoudige problematiek.

In de gemeente Haaren is een Multidisciplinair Overleg actief. In dit overleg bespreken medewerkers van maatschappelijk werk, sociale zaken, loket Wegwijs, woningcorporaties, enz. regelmatig de situatie van mensen met meervoudige problematiek, en stemmen de hulpverlening en strategie op elkaar af. Zij signaleren een duidelijke toename maar ook dat problemen van inwoners, mede door de sociale controle in de dorpen, heel lang “onder de pet” blijft en uiteindelijk als een bom naar buiten komt. De hulpverlening is dan vaak te laat of gaat vele malen langer duren.

Ondersteuning bijzondere doelgroepen.

De gemeente 's-Hertogenbosch is voor de ondersteuning van bijzondere groepen de centrumgemeente en heeft de regierol. De opvang zit met name in deze gemeente. Er zijn daar verschillende instellingen en opvanghuizen waar mensen uit de regio terecht kunnen. Preventie en nazorg van mensen die weer terug komen in het dorp is een belangrijke taak van de lokale overheid. In juni 2012 was er een rondetafel gesprek met alle instellingen en organisaties die in Haaren preventieve en nazorg activiteiten uit voeren. Uit dit gesprek bleek dat de samenwerking tussen de diverse partijen lokaal maar ook in de regio beter kan. Gepleit werd voor integrale nazorg waarbij ook binnen de interne gemeentelijk organisatie meer afgestemd moet worden. Lokaal zullen we, ter ondersteuning van deze doelgroepen, meer moeten inzetten bijvoorbeeld door het organiseren van op preventie gerichte activiteiten.

Voorkomen huiselijk geweld

De gemeente Haaren is aangesloten bij het Advies-en Steunpunt Huiselijk Geweld in Den Bosch. De samenwerking in de regio op het terrein van huiselijk geweld en kindermishandeling is in een convenant vastgelegd. In 2010 zijn er in Haaren 10 aangiften huiselijk geweld opgenomen. Er zijn geen huisverboden opgelegd.

Veiligheidshuis 's-Hertogenbosch e.o.

Onveilige situaties die qua aanpak problematisch en complex van aard zijn, worden behandeld in het Veiligheidshuis Den Bosch e.o. . In het veiligheidshuis werken de 8 Meierij-gemeenten, politie, justitie, woningcorporaties en zorg – en welzijnsinstellingen structureel samen om overlast en criminaliteit tegen te gaan. Deze onderlinge samenwerking bestaat

vooral uit het maken van persoonsgerichte afspraken betreffende de aanpak van veelplegers, risicojongeren en plegers van huiselijk geweld. Ook de nazorg na detentie is een belangrijk kernthema.

Nazorg ex-gedetineerden

De gemeente heeft in het kader van de Wmo een zorgplicht voor haar burgers. Ook de nazorg voor ex-gedetineerden die zich weer in de gemeente vestigen valt daaronder. Zo heeft de gemeente als taak zich te richten op het op orde brengen van vijf basisvoorwaarden voor re-integratie in de samenleving, te weten:

- een geldig identiteitsbewijs;
- onderdak direct na detentie (minimaal maatschappelijke opvang);
- inkomen uit werk of uitkering;
- schuldhulpverlening;
- zorg: vaststellen van de behoefte en bieden van zorg.

De gemeente heeft de regie op de uitvoering van de nazorg: zij coördineert de nazorg en benadert de ketenpartners voor de uitvoering van (onderdelen van) de nazorg.

Medio 2011 is er voor gekozen om als gemeente Haaren voor de uitvoering aan te sluiten bij een samenwerking binnen de regio de Meierij en dit neer te leggen bij Bureau Nazorg van de gemeente Den Bosch. Dit bureau richt zich als eerste op het uitvoeren van de bovengenoemde stappen ten aanzien van de re-integratie. Een contactpersoon van de gemeente fungeert als contactpersoon naar Sociale Zaken, Burgerzaken en eventueel lokale partners voor de gewenste nazorg op individueel niveau.

Huisvesting bijzondere groepen

De woningcorporaties in 's-Hertogenbosch stellen jaarlijks een aantal reguliere woningen beschikbaar voor mensen die uitstromen uit de "brede maatschappelijke opvang". Ook gemeenten in de regio hebben hierin een verantwoordelijkheid. Voor onze gemeente gaat het om 2 huurwoningen per jaar. In de Woonvisie hebben we uitgesproken hiervoor onze verantwoordelijkheid te nemen en samen met wooncorporaties, nadat de wettelijke taakstelling voor vergunninghouders is ingevuld, ook te werken aan deze taakstelling.

Door & Voor

Samen met andere gemeenten in de regio nemen we diensten af van Stichting Door & Voor. Deze stichting ondersteunt (ex) cliënten uit de geestelijke gezondheidszorg. Zij organiseren ook cursussen en zijn belangenbehartiger van (ex) cliënten. Bijzonder is dat Stichting Door&Voor vrijwel geheel draait op de vrijwillige inzet van ervaringsdeskundigen.

Openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.

In de regio de Meierij werken de 8 gemeenten samen op het gebied openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid. Het beleid is vastgelegd in het Regionaal Preventie Programma geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg (RPP 2009). Jaarlijks bepalen de gemeenten de speerpunten. De huidige speerpunten zijn: depressiepreventie, psychische problematiek bij ouderen en alcoholpreventie.

Novadic Kentron, de Reinier van Arkelgroep en de GGDHvB voeren gezamenlijk het programma uit.

4.6.2. Bevindingen evaluatie Wmo-beleid 2008-2011 en benchmark Wmo 2011

Evaluatie; "Een beter beeld van de bijzondere doelgroepen is noodzakelijk om ook effectieve ondersteuning en hulp te kunnen bieden. Hier moeten we de komende jaren in samenwerking met de regiogemeenten meer op inzetten. Inzicht in de lokale probleemsituaties is eveneens essentieel. Op die manier kunnen hulpverleners beter hun hulpaanbod afstemmen en bepalen".

Benchmark; "De opvang van dak- en thuislozen, slachtoffers huiselijk geweld, zorgmijders en verslaafden is vooral de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente Den Bosch.

Preventie, toeleiding en nazorg vallen onder de verantwoordelijkheid van elke regiogemeente zo ook de gemeente Haaren. De score van Haaren op dit gebied is lager dan de benchmark. Met name preventie en nazorg verdienen meer aandacht van zowel gemeente als instellingen die in Haaren werkzaam zijn”.

4.6.3. Doelstellingen en actiepunten

a. Er is meer zicht, lokaal en regionaal, op het aantal mensen met enkelvoudige en ernstige psychische / psychosociale en/of verslavingsproblemen.

Actiepunt: Inventariseren van gegevens bijzondere doelgroepen en organiseren van gesprekken met vertegenwoordigers van deze doelgroepen.

b. Inwoners met meervoudige problematiek (ernstige psychische/ psychosociale en/of verslavingsproblematiek én problemen op één of meer leefgebieden) worden door de samenwerkende organisaties in onze gemeente bereikt en begeleid.

Actiepunt: Organisaties opdracht geven om Regionaal Preventie programma OGGZ uit te voeren en meer en effectiever samen te werken.

4.6.4. Relatie beleidsplannen:

- Regionaal Preventie Programma OGGZ
- Concept nota Uitvoering Decentralisatie begeleiding AWBZ*
- Woonvisie 2011-2015

*) Is nog niet door de gemeenteraad vastgesteld.

4.7. Prestatieveld 10 Bevorderen van de volksgezondheid

Een goede gezondheid van onze burgers is ons veel waard. Wij kiezen dan ook uitdrukkelijk om bij de uitvoering van het gezondheidsbeleid aan te sluiten bij de bevindingen van de GGD Hart voor Brabant die geformuleerd zijn in het gemeentelijke rapport Volksgezondheid Toekomst Verkenning. Wij willen inzetten op een gezonde leefstijl, gezonde leefomgeving, en toekomstbestendige zorg.

4.7.1. Huidige situatie

Het hoofdstuk “bevorderen van de volksgezondheid” is als tiende prestatieveld toegevoegd aan dit beleidsplan. Dit vanwege de vele raakvlakken die dit beleidsveld heeft met de verschillende prestatievelden uit de Wmo. Voor dezelfde beleidsperiode (2012-2015) schrijft de Wet publieke gezondheid (Wpg) gemeenten voor om de bestaande beleidsnota’s lokaal gezondheidsbeleid te actualiseren.

Afgelopen periode is het gezondheidsbeleid van de gemeente Haaren in de volgende documenten uitgewerkt:

- Kadernota “Gezondheidsbeleid Haaren” 2004-2008”;
- Evaluatierapport “ Kadernota Gezondheidsbeleid Haaren”;
- Nota “ Actualisering Lokaal Gezondheidsbeleid 2010-2011”

De kaders voor het lokale gezondheidsbeleid 2012-2015 worden in dit Wmo beleidsplan geformuleerd.

Landelijke nota

In 2011 is de landelijke nota preventieve gezondheidszorg “Gezondheid dichtbij” opgesteld. De inhoud van deze nota is vooral gebaseerd op de landelijke Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) zoals die door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is opgesteld. In de landelijke nota staan de doelstellingen voor de komende periode. Zo wil men dat Nederland op het gebied van gezondheid van de huidige positie van middenmotor weer opklimt naar de Europese top. De aanpak van roken, overgewicht, overmatig alcoholgebruik, diabetes en depressie krijgt de komende vier jaar prioriteit. Een belangrijk accent ligt daarbij op “bewegen”.

Regionaal

In de GGD-regio Hart voor Brabant is in navolging hierop een regionale VTV ontwikkeld: “Gezondheid telt! in Hart voor Brabant” Vervolgens heeft men daar een de lokale vertaling van gemaakt in het rapport “Gezondheid telt in Haaren”(zie bijlage).

Lokaal

In het rapport “ Gezondheid telt in Haaren” is de lokale gezondheids situatie in beeld gebracht. De belangrijkste bevinding is dat inwoners in onze gemeente over het algemeen niet gezonder of ongezonder zijn dan andere Brabanders. Uit de cijfers uit het rapport blijkt dat Haaren op de goede weg is. Op diverse thema’s scoort Haaren beter dan de regio gemeenten en beter dan vier jaar geleden. Wel vragen een aantal aspecten aandacht:

- Eén op de vijf volwassenen/65-plussers ervaart beperkingen in het dagelijks functioneren vanwege problemen met de lichamelijke gezondheid. Eén op de zeven volwassenen/ 65-plussers ervaart een slechte psychische gezondheid. Ook jongeren van 12 t/m 17 jaar hebben te maken met psychosociale klachten. In Haaren is dat 13% . Dit is weliswaar een iets lager percentage dan in de regio maar voor deze leeftijdsgroep te hoog. (gezondheidsmonitor jongeren 2011)
- 3% van de volwassenen in Haaren voelt zich wel eens eenzaam. Van de 65-plussers is dat bijna 5%.
- In de toekomst zullen door de grote vergrijzing in Haaren vooral chronische ziekten en daarmee ook het gebruik van zorgvoorzieningen toenemen.
- Eén op de vijf volwassenen rookt, een op de negen volwassenen gebruikt overmatig alcohol, een op de drie beweegt te weinig.
- In Haaren is bijna één op de negen volwassenen ernstig te dik.

- Ongezonde leefgewoonten blijken ook bij veel jongeren zorgwekkend toe te nemen: in Haaren drinkt ruim de helft van de jongeren alcohol en 37% van de jongeren drinkt grote hoeveelheden alcohol in één keer. In Haaren heeft één op de tien kinderen en jongeren overgewicht.

Advies GGD HvB

Ten aanzien van deze bevindingen adviseert de GGD om vooral aandacht te blijven besteden aan de preventie van depressie, overgewicht en alcoholmisbruik. Betere samenwerking en afstemming tussen de verschillende organisaties en instellingen in Haaren is bij een preventieve aanpak essentieel. Verder adviseren zij om jongeren, ouderen en mensen met groter risico op gezondheidsachterstand als een belangrijke doelgroep te blijven zien. Tevens is het belangrijk volgens de GGD om bij de aanpak van gezondheidsproblemen de invloed van de inrichting van de fysieke omgeving en de sociale omgeving mee te nemen.

Jeugdgezondheidszorg

Vanaf 2012 is de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) integraal ondergebracht bij de GGD. Dit betekent dat de preventieve gezondheidszorg voor kinderen vanaf – 9 maanden tot 23 jaar door een organisatie wordt uitgevoerd. Voor kinderen en hun ouders is dit een groot voordeel want hiermee is een doorlopende lijn gegarandeerd. De JGZ maakt lokaal onderdeel uit van het Centrum voor Jeugd en Gezin en werkt nauw samen met alle partners die in onze gemeente met jeugdigen en hun ouders werken.

Alcoholpreventie

In de gezondheidsmonitor Volwassenen 2009 zien we dat 16 % van de Haarensese volwassenen een overmatige drinker is. Ook is het alcoholgebruik onder jongeren (52 %) nog steeds hoog is en hoger dan in de regio (44%) zo blijkt uit de Gezondheidsmonitor Jongeren 2011. Uit deze monitor 2011 blijkt ook dat 57 % van de ouders het hoge alcoholgebruik van de jongeren accepteert..

Wij willen, gezien de schade die alcoholgebruik op jonge leeftijd veroorzaakt, het alcoholgebruik onder jongeren terugdringen. Wij participeren daarom in het Regionale preventieprogramma Alcohol 16 -. Activiteiten zoals een ouderavond of informatiebijeenkomsten bij sportverenigingen worden op lokaal niveau uitgezet en uitgevoerd. Ook de komende vier jaar gaan we daar mee door.

Zorg in de dorpen

Zoals al gemeld zijn in onze dorpen veel mensen actief en betrokken bij hun directe woonomgeving. Zo ook op het gebied van de gezondheidszorg. Vrijwilligersorganisaties als Zonnebloem, Rode Kruis , EHBO, Ouderenverenigingen, Heartsafe, leveren bijvoorbeeld een belangrijke bijdrage bij de zorg, begeleiding en activiteiten voor chronisch zieken en mensen met andere beperkingen. Zij staan dicht bij de mensen. Deze vrijwillige inzet is zeer waardevol en nu, maar vooral ook in de toekomst, van groot belang. Veel inwoners kunnen daardoor langer in de eigen omgeving (blijven) wonen. Ook de professionele zorg zal dichterbij de mensen georganiseerd moeten worden. Professionals zullen meer dan nu naar de mensen toe moeten gaan en samenwerking zoeken met de vrijwilligers die al in de dorpen actief zijn. Zo kunnen er werkbare combinaties ontstaan waar alle partijen; bewoners, vrijwilligers en professionals, zeker baat bij kunnen hebben.

Preventieve ouderenzorg

In het seniorenbeleidsplan 2010-2013 is beschreven op welke wijze de gemeente de positie van senioren, binnen de verschillende beleidsterreinen, wil versterken. De komende periode staat de uitwerking van verschillende actiepunten op de rol. Inmiddels zijn ook een aantal actiepunten gerealiseerd. We noemen:

1. Het aanstellen van een ouderenwerker als professioneel ondersteuner van ouderen(verenigingen) in de vier dorpen.
2. Er is een regulier overleg opgestart tussen medewerkers van Loket Wegwijs,

- Sociale Zaken, de ouderenadviseurs en de ouderenwerker.
3. Er is een Seniorenwijzer uitgebracht en verspreid onder alle senioren.
 4. Het project 'Blijvend thuis in eigen huis' is opgestart door de ouderenwerker in samenwerking met leden van de seniorenraad. Project heeft als doel senioren bewust te maken van het aanpassingen die nodig zijn om in hun eigen huis te kunnen blijven wonen als zij worden geconfronteerd met beperkingen.
 5. De deskundigheidsbevordering (van de leden van) seniorenraad Grijs Haaren is georganiseerd met als doel de kwaliteit van de adviesfunctie van de seniorenraad te vergroten.
 6. Er is een regulier overleg tussen locatiemanagers verzorgingsinstellingen, ouderenwerker, gemeente en Thuiszorg (Zorgnetwerk).
 7. In september 2012 is het project "Haaren "55+ hartstikke fit "gestart waarvoor alle inwoners van 55 jaar en ouder, uit het dorp Haaren, zijn uitgenodigd. Een van de eerste activiteiten was een fitheidstest met een persoonlijk advies.

De komende periode werken we gezamenlijk met senioren(verenigingen), ouderenwerker en andere betrokken partijen door aan het uitwerken van de vele actiepunten van het seniorenbeleid.

Dementie

Dementie is een sluipende, niet te genezen ziekte met en progressief verloop. Zeker in de beginperiode worden de eerste ziekteverschijnselen, zoals vergeetachtigheid, vermindering van activiteit en spontaniteit vaak niet door omgeving en patiënt herkend. Na de diagnose is de gemiddelde levensverwachting ongeveer 8 jaar. De verwachting is dat het aantal mensen met dementie de komende 20 jaar fors zal stijgen. Ook de levensverwachting van mensen met dementie zal stijgen. Omdat steeds meer mensen met dementie thuis, in de eigen omgeving, blijven wonen (nu 70%) heeft dit gevolgen voor de zorg. Met elkaar moeten we er voor zorgen dat deze mensen met hulp van familie, en al dan niet ondersteund door de professionele zorg, in een veilige en zorgzame omgeving kunnen (blijven) wonen.

Samenwerking 1^e lijn

Op dit moment is er nog weinig of geen afstemming tussen gemeente, Centrum Jeugd en Gezin en de 1^e lijnzorg waaronder huisartsen. Ook de samenwerking tussen de medewerkers uit de 1e lijnzorg kan aanzienlijk beter. In de toekomst gaan huisartsen een nog belangrijker rol spelen in de zorg voor de jeugd en zorg voor mensen met een beperking. De huisarts is in veel gevallen het eerste aanspreekpunt voor kinderen én ouders bij zowel somatische en psychische klachten alsook gedragsproblemen en gezin en opvoedingsproblematiek. De huisarts kent als 'gezinsarts' het gezin, de kinderen en vaak ook het sociale netwerk. De huisarts heeft veelal een vertrouwensband met het gezin en is daarmee de constante factor in de gezondheidszorg.

Gezonde leefomgeving

Een blijvend zorgpunt in gebieden met een grote mens- en dierdichtheid is het risico op het ontstaan van nieuwe infectieziekten die van dier op mens overgaan. Een voorbeeld is de uitbraak van de Q- koorts. Ook in Haaren kregen inwoners te maken met de Q-koorts. De intensieve veehouderij en de mogelijke gevolgen voor de gezondheid van de inwoners is een voortdurend punt van aandacht. Bij een milieueffectrapportage worden alle aspecten afgewogen. Hierbij wordt ook de volksgezondheid als belangrijk aandachtspunt meegenomen. Bij overige vergunningverleningen wordt, waar mogelijk, de volksgezondheid meegewogen.

4.7.2. Bevindingen evaluatie Wmo-beleid 2008-2011 en benchmark 2011

Evaluatie: "Met de actualisering van het gezondheidsbeleid in 2010 is een kleine overbrugging gemaakt tussen het oude beleidsplan en de opzet van het nieuwe Wmo-beleidsplan. Hierdoor is geen vacuüm ontstaan en zijn diverse actiepunten, zoals de alcohol preventie 16-, uitgevoerd".

Benchmark; *Het prestatieveld bevorderen volksgezondheid is niet onderzocht en de resultaten van gemeenten onderling niet vergeleken.*

4.7.3. Doelstellingen en actiepunten

a. Preventieve activiteiten op het gebied van depressie, overgewicht, alcohol en middelengebruik worden doelgericht ingezet.

Actiepunt: Uitvoeren preventieactiviteiten vanuit het lokale CJG en in samenwerking met GGD HvB.

b. Het alcoholgebruik bij jongeren onder de 16 jaar in de gemeente Haaren is in 2015 afgenomen.

Actiepunt: Participeren in Preventieprogramma alcohol 16 – en voeren lokaal activiteiten uit.

c. Stabilisatie van het aantal jongeren met psychosociale klachten.

Actiepunt: In beeld brengen van jongeren met psychosociale problematiek en zo nodig, in samenwerking met betrokken organisaties een plan van aanpak opstellen.

d. Bevorderen van gezond gedrag en extra preventieve inzet bij senioren, om effecten van de (dubbele) vergrijzing enigszins op te vangen.

Actiepunt: In beeld brengen van dementieproblematiek in onze gemeente en samenwerken in Regionaal dementieproject.

e. Werken vanuit zorgteams in het dorp.

Actiepunt: Oprichten van zorgteams in de dorpen waarin professionals (o.a. huisartsen) en vrijwilligers participeren en samenwerking en afstemming zoeken met 1^e lijnszorg met als gezamenlijk doel toekomstbestendige zorg te realiseren

f.. Meer aandacht voor effecten omgeving en gezondheid.

Actiepunt: Bij ontwikkeling nieuwe plannen de mogelijke effecten van de leefomgeving op de gezondheid van de inwoners van de gemeente Haaren in beeld brengen en GGD betrekken bij deze ontwikkelingen

4.7.4. Relatie met beleidsplannen:

- Beleidsplan Jeugd 2012-2015.
- Senioren beleidsplan.
- Notitie “De Kanteling in de gemeente Haaren”.
- Concept nota uitvoering decentralisatie begeleiding AWBZ.*
- Plan van aanpak project “Aangepast sporten”.
- Beleidsplan ondersteuning vrijwilligers.
- Beleidsplan ondersteuning mantelzorgers.

*) is nog niet door de gemeenteraad vastgesteld.

5. Randvoorwaarden

5.1. Beleidsparticipatie

In de Wet maatschappelijke ondersteuning wordt aan gemeenten de verplichting opgelegd om op een interactieve manier tot besluitvorming te komen. Wat dit onderdeel betreft is de Wmo-adviesraad Haaren voor de gemeente de belangrijkste gesprekspartner. De adviesraad is in 2008 van start gegaan en heeft inmiddels een stevige positie ingenomen in de gemeente Haaren. Uit het tevredenheidsonderzoek van het SGBO blijkt dat 39% van de aanvragers van individuele Wmo voorzieningen bekend is met de Wmo-adviesraad. (het landelijk gemiddelde is 31%)

De Wmo-adviesraad levert een kritische, onafhankelijke en constructieve bijdrage aan het gemeentelijk beleid. De adviesraad bestaat op dit moment uit tien personen. De leden hebben allen affiniteit met de doelgroepen en beleidsvelden van de Wmo en wonen zelf in een van de vier dorpen. De adviesraad is daarmee een afspiegeling van de Haarensese samenleving.

Afgelopen beleidsperiode heeft de Wmo-adviesraad Haaren 32 gevraagde en 12 ongevraagde adviezen uitgebracht. Deze adviezen zijn steeds meegewogen in het besluitvormingsproces van college en raad.

Naast de Wmo-adviesraad zijn bij het opstellen van de diverse beleidsplannen (b.v. jeugd, ondersteuning vrijwilligers) verenigingen, organisaties en belanghebbenden geraadpleegd en betrokken. Ook de komende beleidsperiode betrekken wij inwoners zoveel mogelijk bij het opstellen en uitvoeren van het Wmo beleid.

5.2. Communicatie

Het Wmo-beleid is zeer uiteenlopend en divers. Ook vinden er binnen het Wmo beleid allerlei ontwikkelingen plaats die van invloed zijn op het welzijn van de inwoners. Reden om inwoners goed en helder te informeren. Dat gebeurt regelmatig via artikelen in de gemeenterubriek of op de website, middels brieven, krantjes of informatiefolders. Ook zijn we vanuit Loket WegWijs gestart met informatiebijeenkomsten voor de gebruikers van Wmo-voorzieningen. Begin dit jaar organiseerden wij cliëntbijeenkomsten over de Kanteling. Ook komende periode gaan we inwoners regelmatig informeren b.v. over de veranderingen in de jeugdzorg en de begeleiding AWBZ.

5.3. Evaluatie en monitoring

In de Wet maatschappelijke ondersteuning wordt aan gemeenten de verplichting opgelegd om het beleid op een horizontale- en verticale manier te verantwoorden. Aan beide verantwoordingsvarianten moet het college jaarlijks vóór 1 juli invulling geven.

a. Horizontale verantwoording

De horizontale verantwoordingsplicht is de verantwoording van de resultaten van het ingezette beleid aan de burgers en de gemeenteraad. Het college van B&W dient jaarlijks vóór 1 juli de uitkomsten van een tevredenheidsonderzoek te publiceren. Voor burgers, de Wmo-adviesraad en overige belanghebbenden is er een mogelijkheid op de verantwoording van het college te reageren. De gemeenteraad kan op basis van deze verantwoording en de reacties het beleid bijsturen.

b. Verticale verantwoording

De verticale verantwoordingsplicht heeft betrekking op het jaarlijks aanleveren van gegevens aan een door het rijk aan te wijzen onderzoeksinstelling. De gemeente moet aan het rijk onder andere gegevens aanleveren over de wijze waarop gewerkt wordt aan de kwaliteit van de geleverde producten en diensten en hoe invulling aan de ondersteuning van cliënten wordt gegeven. De onderzoeksinstelling analyseert de gegevens en maakt hiervan een rapport waarin de gemeenten met elkaar worden vergeleken.

Door deel te nemen aan de basisbenchmark Wmo van het SGB/BMC voldoet de gemeente aan deze wettelijke verplichting.

De basisbenchmark Wmo biedt op hoofdlijnen een Wmo-breed beeld van de gemeente Haaren over alle prestatievelden heen. De resultaten zijn een indicatie voor de keuzen en prestaties van de gemeente op Wmo-terrein en dienen als zodanig te worden beschouwd. Jaarlijks worden de resultaten van de benchmark aan de Wmo-adviesraad voorgelegd. Zij adviseren het college over de conclusies en het uitwerken van verbeterpunten in beleid en uitvoering. Veel van deze adviezen zijn door het college van B&W overgenomen. In de nieuwe beleidsperiode 2012-2015 vinden er twee lokale evaluaties plaats, één eind 2013 en één net voor het einde van de beleidsperiode (eind 2015). Deze worden aan de gemeenteraad ter kennisname voorgelegd.

Regiomonitor

Naast deelname aan de basisbenchmark was er in de regio behoefte aan het verzamelen van meerdere indicatoren op terreinen waar binnen de afzonderlijke gemeenten informatie ontbrak. Dit leidde twee keer tot het uitbrengen van een Regionale Wmo-monitor waarin de resultaten van gemeenten in de Meierij met elkaar werden vergeleken.

Inmiddels zijn veel gegevens bekend en is de behoefte aan een derde Regionale monitor afgenomen. Komende beleidsperiode overwegen we samen met de andere gemeenten in de regio of we doorgaan met deze Regionale Wmo- monitor.

6. Overzicht geraamde Wmo uitgaven in 2012 t/m 2015.

Voor de uitvoering van de Wmo zijn financiële middelen nodig. In de gemeentelijke begroting worden daarvoor budgetten beschikbaar gesteld. De structuur van de begroting kent een andere ordening dan de prestatievelden in het Wmo-beleidsplan. Het is nagenoeg onmogelijk om in een begroting de uitgaven en inkomsten per prestatieveld weer te geven. (b.v. het totale budget voor prestatieveld 1. Leefbaarheid is niet te maken) Er is daarom gekozen om in dit beleidsplan geen budgetten per prestatieveld op te nemen.

Wat we wel inzichtelijk willen maken zijn de geraamde uitgaven voor de uitvoering van de Wmo smal of te wel de dienstverlening vanuit Loket WegWijs. Ook de budgetten die specifiek beschikbaar zijn gesteld voor de uitwerking van onderdelen van Wmo hebben wij hieronder vermeld.

Wmo smal

Geraamde uitgaven dienstverlening Loket wegWijs

activiteit	2012	2013	2014	2015
Wmo uitvoeringskosten	200.544	191.624	190.078	190.259
Loket WegWijs	58.783	53.978	53.978	53.978
Vervoer collectief	279.400	279.400	279.400	279.400
Vervoer individueel	171.114	136.864	136.864	136.864
Rolstoelen	131.872	116.872	116.872	116.872
Hulp bij het huishouden	984.094	1.018.183	1.018.076	1.018.076
Wonen/woningaanpassingen	142.495	127.495	127.495	127.495
Inkomsten	-226.735	- 226.735	- 226.735	- 226.735
Subtotaal	1.741.567	1.697.681	1.696.028	1.696.209

Wmo breed

Beschikbare budgetten voor de uitwerking van specifieke Wmo onderdelen

activiteit	2012	2013	2014	2015
Uitvoering Wmo-breed	50.000	50.000	50.000	
Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers	75.000	75.000	75.000	
Bijdrage Invoeringskosten Transitie Jeugdzorg	14.360	21.500		
Bijdrage invoeringskosten begeleiding AWBZ	58.296	38.759		

7. Overzicht actiepunten Wmo-beleidsplan 2012 - 2015

Actiepunt	Wanneer
1. Leefbaarheid	
a. Het aanbieden van gedifferentieerd woningaanbod aan verschillende doelgroepen	Gehele periode 2012-2015
b. Het behoud van het voorzieningenniveau in de dorpen wordt een belangrijke weegfactor bij planontwikkelingen.	Gehele periode 2012-2015
c. Ontwikkelen uitvoeringsplan om de vrijwillige inzet in de dorpen te versterken, te vernieuwen en waar nodig te ondersteunen.	2013
d. Het vooraf toetsen van plannen op toegankelijkheid wordt een standaard- procedure.	Vanaf 2015
e. Gemeentelijke invloed, zoveel mogelijk inzetten om de bereikbaarheid van de dorpen met openbaar vervoer de komende jaren te behouden of te verbeteren.	Gehele periode 2012-2015
f. Visie ontwikkelen om de functies wonen, zorg en welzijn in de dorpen, meer op elkaar af te stemmen en waar mogelijk te combineren.	2013
2. Jeugd	
a. In samenwerking met partners in het veld het beleidsplan jeugd 2012-2015 uitvoeren.	Gehele periode 2012-2015
b. Uitwerken en uitvoeren transitie Jeugdzorg in samenwerking met regiogemeenten en partners in het veld.	Voor 2015
3. Informatie, advies, cliëntondersteuning en verlenen voorzieningen	
a. Loket WegWijis wordt verder vormgegeven als het loket voor alle ondersteuning- en hulp vragen en onderdeel van de gemeentewinkel Haaren.	Gehele periode 2012-2015
b. Met de professionele organisaties heldere prestatieafspraken maken en toetsen deze jaarlijks op realisatie.	2013
c. Vrijwilligers en mantelzorgers uitnodigen om met ons mee te denken over de opzet van nieuwe concepten.	2013
d. Om de twee jaar de cliënttevredenheid meten van de cliënten van het Wmo-Loket.	2013 en 2015
e. Uitwerken decentralisatieproces begeleiding AWBZ en over gaan op de uitvoering.	Vorbereiding 2012/2013 Uitvoering 2014
4. Ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers	
a. Uitvoeren actiepunten beleidsplan Vrijwilligersondersteuning 2011-2014.	Voor 2015
b. Uitvoeren actiepunten beleidsplan Mantelzorgondersteuning 2010-2013.	Voor 2014
5. Participatie	
a. Uitvoeren van het seniorenbeleidsplan, de	Gehele periode 2012-2014

Woonvisie en project aangepast sporten	
b. Bij het toekennen van projectsubsidies de voorwaarden stellen dat activiteiten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.	2013
c. Opstellen lokaal Beleidsplan Schuldhulpverlening en uitvoeren.	2012
6. Aandacht bijzondere doelgroepen	
a. Inventarisatie gegevens bijzondere doelgroepen en organiseren gesprekken	2012/2013
b. Uitvoeren Regionaal Preventie programma OGGZ gericht op samenwerking	Gehele periode 2012-2015
7. Volksgezondheid	
a. Uitvoeren preventieactiviteiten vanuit het lokale CJG en in samenwerking met GGD HvB.	Gehele periode 2012-2015
b. Deelname Preventieprogramma alcohol 16 – lokaal activiteiten uitzetten	Gehele periode 2012-2015
c. In beeld brengen van jongeren met psychosociale problematiek en zo nodig, plan van aanpak opstellen.	2013
e. In beeld brengen van dementieproblematiek en deelname in Regionaal dementieproject	2013/2014
f. Oprichten van zorgteams in de dorpen.	2014
g. Bij nieuwe plannen effecten van de leefomgeving op de gezondheid van de inwoners in beeld brengen i.s.m. GGD	2013